

astarê bolşewîk

PERLODA MARKSÎST-LENİNÎSTA BÎ AVERWAXT E (KURDÎSTANÊ VAKURÎ)

"Türk işçi ve köylülerinin bilinçleri Türk hakim sınıfları tarafından milliyetçilik ideolojiyle geniş ölçüde karartılmıştır. Hakim ulus milliyetçiliği, değil köylülerin, proleterlerin en ileri unsurlarının bile gözlerini az çok karartmıştır. Yani özellikle Türk komünistlerinin önünde Türk milliyetçiliğini yıkmak görevi, işçi ve köylüleri burjuva milliyetçiliğinin her türlü kalıntılarından temizlemek görevi vardır." — İbrahim Kaypakkaya

AMOR: 30 · VARTIVARE 2005 · BIHA: 750.000 TL

stêrka bolşewîk

WEŞANA VEDORA MARKSÎST-LENİNÎST (KURDÎSTANA BAKUR)

Kahrolsun Türk şovenizmi!

ŞOVENİZMİN PANZEHİRİ
PROLETARYA ENTERNASYONALİZMİDİR!

HEJMAR: 30 · HEZİRAN 2005 · BIHA: 750.000 TL

İ Ç İ N D E K İ L E R

Türk şovenizmi azdırılıyor, “derin devlet” saldırıda!	3
Ermeni soykırımı ve Kürtler...	9
Demokratik Toplum Hareketi nedir? Ne değildir?	16
Seçim oyunu sonrası kimi gelişmeler...	20
Öcalan’ın “adil yargılanması” hakkında kısaca...	26
Eğitim adına asimilasyon!	30
Bolşevikler ve federasyon üzerine bir deneme...	32
“Bölücü TKK ve TKK”	37
Nasıl bir parti inşası?	40
İbrahim’den: Li Tirkîyê pîrsgirêka netewî...	47
24’e Nisana 1915 - 24’e Nisana 2005 Servimayena xuya 90’ına jenosîde verva netewîyê Armenîyan’de berpîrsîyarane jenosîdî kenîmê naletme!	49

Türk şovenizmi azdırılıyor, “derin devlet” saldırıda!

Son dönemde yaşanan kimi olaylar, Kuzey Kürdistan-Türkiye’de Türk şovenizminin azgınlaştırıldığını ve bunun arkasındaki gücün “derin devlet” olduğunu ortaya koydu, koyuyor.

“Derin devlet” kavramı özellikle Su-surluk olayı sonrasında devletin mafya ile içiçeliğini, en büyük mafyanın devlet olduğunu ifade etmek için kullanıldı, kullanılıyor. Bunun yanı sıra devrimciler, komünistler tarafından bu kavram, egemen güçlerin devlet erki içindeki, bir anlamda kamuoyundan “gizli devlet” gücünü, iktidarı elinde tutanları ifade etmek için de kullanılmaktadır.

Hakim sınıfların kimi temsilcileri, kalemşörları da bu kavramı kullanmaktadır. Libera. burjuvazinin temsilcileri, “derin devleti” demokrasiye engel olan bir güç olarak da görmektedirler. Ki, bunların ufukları burjuva demokrasisiyle sınırlı da olsa, bu tespitlerinde haklıdırlar. Gerçekten de TC’nin kuruluşundan bu yana iktidarı elinde tutanlar, burjuva demokrasisine bile karşıdırlar. Çünkü bunların egemenlik sistemi, sistemli ve açık şiddet yöntemi, faşizm olmuştur. Özellikle

AB’ye üyelik müzakereleri için “Kopenhag Kriterleri”ne uydurularak yapılan kimi değişiklikler burjuva demokrasisine giden yolda atılan kimi adımlar olsa da,

faşizm Türkiye'de hâlâ egemen yönetim biçimidir. İktidar hâlâ "derin devlet" in elinde... Kimileri "derin devleti" demokrasinin engeli olarak görürken, kimileri de savunuculuğunu yapmaktadır.

Geçtiğimiz aylarda TC'nin ve hakim sınıfların deneyimli siyasetçilerinden, eski başbakan ve cumhurbaşkanlarından Süleyman Demirel, "derin devlet" in kim olduğu sorusuna "Devletin kendisidir derin devlet, askeridir derin devlet." cevabını vererek doğru bir tespit yaptı.

Bu tespitin yanısıra Demirel, "derin devlete muhtaç olması ülkenin yönetilememesinden ileri gelmektedir." diyerek de, esas olarak "derin devlet" i ülkenin koruyucusu olarak gösterme ve temize çıkarma yönlü tavır takındı.

Demirel bu tespiti, Newroz'da Mersin'de meydana gelen Türk bayrağını "çiğneme, yakma teşebbüsü" eylemi nedeniyle azdırılan Türk şovenizmi ve bununla bağlantılı Genelkurmay Başkanı Org. Hilmi Özkök'ün "sabrımızı taşırmayın" yönlü Kürtlere yönelik tehditleri savurduğu bir dönemde gündeme gelen tartışmalara paralel olarak yaptı.

"Derin devlet" in kim olduğu sorusuna "devletin kendisidir, askeridir" diye cevap veren Demirel'in, "ülkenin yönetilememesi"nden bahsetmesi, gerçekte Demirel'in Türkiye'de yürüyen iktidar dalaşında kimin yanında yer aldığını göstermektedir. Demirel aslında bu açıklamasıyla "derin devletin", "devletin askerinin" iktidar dalaşında bir araç olarak gördüğü Kürtlere saldırganlığına, savaşı kışkırtması edimlerine destek verdiğini göstermektedir. "Ülkenin yönetilememesi" tespiti de esas olarak "derin devlet"le iktidar dalaşı içinde olan AKP hü-

kümetine yöneltilen bir eleştiridir.

Evet, "derin devlet" işbaşında, "derin devlet" Kürtlere karşı Türk şovenizmini kışkırtıyor, savaşı geliştiriyor... Kuşkusuz ki Türk şovenizmi sadece Kürtlere karşı kışkırtılmıyor. Soykırımın 90. yıldönümü nedeniyle Ermenilere karşı da her zamankinden daha yoğun bir düşmanlık körüklendi, körükleniyor. Fakat "derin devlet" in AKP hükümetiyle iktidar dalaşında, AKP'yi zayıflatmak için öne çıkardığı ve esas olarak kullanmaya çalıştığı araç, Kürtlere karşı saldırganlığı azdırma, Kuzey Kürdistan'da savaşı yükseltmektir.

Demirel'in "derin devlete muhtaç olması ülkenin yönetilememesinden ileri gelmektedir" tespiti iyi analiz edilmelidir. AKP hükümet olduğundan bu yana "derin devlet" ile iktidar dalaşı sürekli olarak sürdü, sürüyor. Özellikle AB'ye uyum yasaları "demokratikleşme" adı altında meclisten geçirildi. Bu yasaların bir bölümü doğrudan "derin devlet" in temelindeki toprağı oyan ve iktidarını zayıflatan yasalardır. Uluslararası konjonktür Türkiye'de bir darbe yapılmasına el vermiyor. "Demokratik yollarla" AKP'nin hükümet olma yolu kapatılmadı. Hükümet olduktan sonra da AKP "demokratikleşme" adına gerçekleştirdiği kimi yasal değişikliklerle burjuva demokrasisi yönünde kimi adımlar atarak iktidar dalaşında kendi dayanaklarını güçlendirirken, halk arasında desteğini de en azından korumayı başardı.

"Derin devlet" in AKP hükümetini zayıflatmak için elindeki kozu esas olarak Kuzey Kürdistan'da savaşı yükseltmek ve Kuzey Kürdistan-Türkiye'de hükümetin ülkeyi yönetemediğini gösteren

olayların gelişmesini kışkırtmak, gerçekleştirmektir. "Ülkenin yönetilemediği yerde" "derin devlete" yönetime geçme yolu açılacaktır... Görünen o ki AKP'yi hükümetten düşürmek ve iktidar dalaşında bertaraf etmek için "derin devlet" ne yapacağına kararını vermiştir.

AKP ve "derin devlet" arasındaki bu iktidar dalaşında sonuçta kimin kimi halledeceği, ya da hangi noktada buluşacakları, uzlaşacakları sorusuna cevap şimdiden verilemezse de, bu iktidar dalaşında arada kalanların ve ezilenlerin işçiler, emekçiler olduğu, olacağı açıktır. Bu somut durumda da -Genelkurmayın tavrı da bilindiğinde- Kürt ulusundan işçi ve emekçilerin en çok ezilenler olduğu, olacağı açıktır.

Kuzey Kürdistanlı işçilerin, emekçilerin Türk sömürgeciliğinin, egemenlerinin iktidar dalaşında tutacağı hiçbir taraf yoktur. Kürt ulusundan işçiler, emekçiler "Bizim tarafımız, ezilenlerin tarafıdır. Egemenlerin oyunlarına alet olmayı reddediyor, ulusal baskıya, zulme karşı mücadeleyi sınıfsal kurtuluş mücadelemize bağlı olarak yürüteceğimizi; ve bu mücadeleyi de başta Türk ulusundan işçi ve emekçilerle olmak üzere tüm milliyetlerden işçi ve emekçilerle birlikte, ortak bir mücadele olarak yürüteceğimizi bir kez daha ilan ediyoruz!" diye haykırmağalıdır.

ŞOVENİZMİN AZGINLAŞTIRILMASI VE KISACA KİMİ GELİŞMELER

Newroz kutlamaları öncesinde gündeme getirilen konulardan biri AİHM'nin Abdullah Öcalan'ın davasında vereceği kararın ne olacağı tartışmaları oldu. Bu

tartışmalara Kara Kuvvetleri Komutanı Org. Yaşar Büyükanıt da katıldı...

Basına yaptığı açıklamada Büyükanıt, "derin devlet" in PKK'ye karşı mücadelesindeki görüşünü "PKK 1990'lardaki gelişme düzeyini çoktan aştı ve bizim eskisi gibi mücadele zemini kalmadı." biçiminde dile getirdi. Öcalan'ın davasına atıfta bulunan Büyükanıt, içinde bulunulan koşullarda "yeni mücadele zeminine ihtiyaç" duyduklarını da anlatmaya çalıştı. Söz konusu mücadele zemininin ne olduğunu Büyükanıt açıklamadı. Ama bu açıklamasından birkaç gün sonra gündeme gelen "bayrak" olayı ve şovenizmin azdırılması, söz konusu zeminin nasıl bir zemin olacağını da işaretlerini verdi. Hemen hemen tüm Türkiye ve Kuzey Kürdistan'da Türk bayraklı ırkçı, faşist gösterilere, Türk şovenizminin azdırılması için kullanılan olay Mersin'de yaşanmıştı...

Olayın kendisi, Newroz eyleminin bitimine doğru, yürüyüş yolu üzerindeki bir kahveden çıkıp gelen 25-30 yaşlarında olduğu tahmin edilen takım elbiseli birinin, yürüyüş halinde olan kitle içinde 11-16 yaşlarında olduğu söylenen bazı gençlere ısrarla Türk bayrağını vermesi ve bayrağın yere atılıp yakılmasını söylemesi; gençlerin de bayrağı sopasıyla yere vurup bayrağı çiğnemeye ve yakmaya kalkışmasıdır.

Bu olay öncelikle MHP'li faşistler tarafından kullanıldı ve olay tüm Kürtlere mal edilerek Kürt düşmanlığı körüklendi, şovenizm azdırıldı. Fakat olayı kullanan sadece MHP ve ülkücüleri olmadı... CHP de MHP'yi gölgede bırakır biçimde olayı kullandı ve Türk şovenizminin azginlaştırılmasına hizmette kusur

etmedi. Özellikle MHP ve CHP "bayrak" olayı bağlamında takındıkları tavırda, AKP hükümetine karşı dalaşında "derin devlet" in yanında olduklarını gösterdiler. Bunların hesapları içinde AKP'nin zayıflatılmasıyla oylarını çoğaltma hesapları da vardır tabii ki. Fakat "derin devlet" in tavrını belirleyen Genelkurmay Başkanı Org. Hilmi Özkök'ün 22 Mart'ta takındığı tavır oldu. Özkök'ün tavrı şöyledir: "Büyük Türk Milleti... Hiçbir değerden nasip almamış bir grup tarafından, insanlığın ortak değeri olan baharın gelişini kutlama adına düzenlenen masum etkinlikler, yüce Türk Ulu-su'nun sembolü, her zeresi şehit kanyıla bezenmiş şanlı Türk Bayrağı'na saldırı densizliğinde bulunulacak kadar ileri götürülmüştür. Türk Milleti engin tarihinde iyi ve kötü günler görmüş, sayı-

sız zaferler yanında ihanetler de yaşamıştır. **Ancak hiçbir zaman kendi vatanında kendi sözde vatandaşları tarafından yapılan böyle bir alçaklıkla karşılaşmamıştır. (...) Hem bir ülkenin vatandaşı olmak, havasını teneffüs etmek, suyunu içmek, karnını doyurmak, hem de o ülkenin en kutsal değeri olan bayrağına el kaldırmaya yeltenmek, gaflet, dalalet ve hıyanetle başka bir şekilde tarif edilemez.**

Dost ve düşman herkes şunu çok iyi bilmelidir ki; ne bu ülkenin bölünmez bütünlüğü, ne de bu birlik ve bütünlüğün sembolü olan şanlı Türk Bayrağı asla sahipsiz değildir. Başta yüce Türk Milleti olmak üzere onun bağrından çıkmış Türk Silahlı Kuvvetleri, tıpkı atalarının yaptığı gibi, ülkesini ve bayrağını koruma ve kollamaya, bunun için gerekir-

se kanının son damlasını akıtmaya hazırdır. Yeminlidir. Onun vakar ve ciddiyetini, sabrını yanlış yorumlayanlara, yanlış hesap peşinde koşanlara, **Türk Silahlı Kuvvetleri'nin vatan ve bayrak sevgisini denemeye kalkışanlara, tarihin sayfalarına bakmalarını öneririz.**" (abç) (Hürriyet, 23 Mart 2005)

Herşeyden önce vurgulanması gereken şey, yaklaşık iki hafta süren bayraklı yürüyüş ve protestoların esas tetikleyicisi olan MHP'liler değil, Özkök'ün bu açıklaması oldu. Diğer bir deyişle Özkök'ün bu tavrı, Newroz ertesinde Türk şovenizminin azgınlaştırılmasının startı oldu. Bu startın ötesinde Özkök'ün takındığı tavırda Kürtler açıkça "sözde vatandaş" olarak adlandırılıyor. Böylece aslında Türk egemenlerinin yaptığı "tüm vatandaşlar birinci sınıf vatandaşdır" tespitinin yalan olduğu Genelkurmay Başkanı tarafından da teslim ediliyordu. Birakın ikinci, üçüncü sınıf vatandaşlığı, Özkök Kürtleri "vatandaş" olarak da kabul etmediğini "sözde vatandaş" tanımıyla ortaya koyuyordu. Kuşkusuz ki bu tavrı takınanlar, Kürtlerin ulus olarak varlığını, Kuzey Kürdistan'ın Kürdistan denen ülkenin parçası olduğunu kabul edecek değildi... Türk ulusu dışındaki ulus ve milliyetlerin ulusal varlığı inkar edildiği gibi, Kürdistan'ın varlığı da inkâr edilmektedir. Buna bağlı olarak da Kürtler sanki kendi toprakları üzerinde değil de "dışardan Türkiye topraklarına gelen" ve "misafir" edilen insanlarmış gibi gösterilmektedir.

Bu düşünce, Özkök'ün "Hem bir ülkenin vatandaşı olmak, havasını teneffüs etmek, suyunu içmek, karnını doyurmak" vb. tespitinde ifade edilmektedir. Böylece Kürtler "nankör, hain" ilan edil-

mektedir. Ermenilerin "Ruslarla işbirliği yaparak Osmanlıya ihanet ettiği" tespitinin sonucunun soykırım olduğunu tarihi gerçekler ortaya koymaktadır. İçinde bulunulan koşullarda soykırım gerçekleştirmek pek kolay olmasa da, "derin devlet" in baş sözcüsü Özkök, bunun temellerini atmaktadır. Böylece aslında PKK'ye karşı yeni mücadele zemininin bir parçasının, Türk şovenizminin azgınlaştırılması temelinde Türk halkının da savaşa katılmasını sağlamak amacı olduğunun işaretleri verilmektedir.

"Sözde vatandaşlar" ve hıyanet tespitlerinin doğal sonucu olarak tehdit savruluyor ve "tarihin sayfalarına bakılması" öneriliyor. Kuşkusuz ki TC'nin "tarihin sayfaları" bize, baskı ve zulüm, kan-barut, tank-top, uçaklarla köylerin, ormanların bombalanmasını, yakılıp yıkılmasını, kısacası katliamları gösteriyor. Kuzey Kürdistan'da haksız, gerici-karşıdevrimci savaşı gösteriyor. "Tarihin sayfalarına bakılması"nın önerilmesi ve "sabrımızı taşırmayın" tehditi gerçekte Kürt ulusuna "köleliğinizi kabul edin, aksi halde sizi katliamlardan geçiririz" demekten başka bir anlama gelmiyor.

Newroz ertesinde geliştirilen "bayrak nevrozunu", Türk şovenizminin azgınlaştırılmasında başını MHP'li faşistlerin çektiği eylemler ve bu konuda açıklama yapıp tavrı takınan tüm Türkçü kesim — hepsinin kendi hesapları olsa da—, "derin devlet" in bir nevi "sokak piyonu" konumunda. Esas belirleyici olan resmi tavidir ve bu da Hilmi Özkök tarafından takınılan tavidir. AKP hükümeti ise, bu gelişmeleri kendi çıkarına görmese de, hem gerçekte Türk milliyetçisi olması —islamcı olmasının yanısıra—, hem de ik-

idar dalaşında kitlelerin desteğini kaybetmemek ve "derin devlet" güçleri ile doğrudan karşı karşıya gelmeme yönü taktiği sonucu, aynı koroda yer alma durumunda.

"Türk bayrağına saldırı" gerekçesinin etkisi azalmaya başladığı yerde yeniden gündeme Abdullah Öcalan ile ilgili AİHM'de görülen davanın olası kararının ne olacağı getirildi. Daha karar belli değilken, olası "yeniden yargılama" durumunda da Öcalan'ın aynı cezayı alacağı kimi devlet ve hükümet yetkililerinin açıklamalarında ilan edildi. Öcalan şahsında Kürtlere düşmanlık "30 bin şehit" teranesiyle de desteklenerek kışkırtıldı, kışkırtılıyor. AİHM 12 Mayıs'ta kararını açıkladı. Kararda Öcalan'ın "adil yargılanmadığı" tespit edilerek Türkiye'nin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin üç maddesini (3., 5. ve 6.) ihlal ettiği, bu ihlalin yeniden yargılanma, ya da dosyanın yeniden açılmasıyla bertaraf edilebileceği açıklandı. Sözkonusu "yeniden yargılanma"nın mı ya da "dosyanın yeniden açılmasının" mı gerekeceği, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'nin vereceği karara bağlı. Bu kararın ne kadar süre içinde verileceği de tam belli değil. Buna rağmen ama AİHM'nin bu kararı Türk şovenizminin kışkırtılması, azgınlştırılması için kullanıldı, kullanılıyor. Bu arada sömürgeci faşist Türk Ordusu'nun Kürdistan'da katlettiği onbinlerce insan da Öcalan şahsında PKK'nin hanesine yazılıyor. Türk ordusunun katlettiği gerillalar bile "30 bin şehidimiz" olarak gösterilip Öcalan ve PKK'nin hesabına yazılıyor. Büyük ama TC'ye yakışır bir sahtekârlık!

Türk şovenizminin genelkurmaylık

öncülüğünde azgınlştırılmasının Kuzey Kürdistan'daki sonucu, savaşın giderek yükseltilmesi ve 1990'lı yılların başlarında yaşanan kimi barbarlıklara benzer barbarlıkların yeniden uygulamaya konmasıdır. Kongra-Gel ve askeri kanadı savaş istemediklerini durmadan açıklasalar da, faşist Türk ordusu savaş yükseltiyor ve Kongra-Gel'i çatışmalara zorluyor. Çatışmalarda katledilen gerillaların kasaturalarla beyinlerinin çıkarılması, kulak-burun kesmeler vb. uygulamalar günümüzde de sürdürülüyor. Savaş yeniden tırmandırılıyor! Bu bağlamda Türk ordusunun özellikle son iki-üç aylık dönemdeki uygulamaları dehşet verici bir barbarlığı ortaya koyuyor.

Sömürgeci faşist Türk devletinin Kürt düşmanlığını körüklemesine, şovenizmi azdirmasına, savaş tırmandırmasına karşı mücadele etmek, tüm demokrat, devrimci ve komünistlerin görevidir. Kahrolsun Türk şovenizmi ve yaşasın halkların kardeşliği şiarı, halkların kardeşliği için tek yol devrim şiarıyla birleştirilip şovenizme, ırkçılığa karşı proletarya enternasyonalizmi bayrağını yükseltmek de devrimcilerin, komünistlerin görevidir.

TC'nin ulusal zulmüne, baskılarına karşı mücadelede, Kürt ulusunun gerçek kurtuluşunun yolunu gösterecek tek bilimsel düşüncenin Marksizm-Leninizm olduğunu, Kürdistan'da bu bilimin tek ve gerçek savunucularının Kuzey Kürdistanlı bolşevikler olduğunu işçi ve emekçiler arasında yaygınlaştırmak, kavratmak ve kurtuluşun yolunu göstermek de biz komünistlerin görevidir.

Bu görevin bilinciyle işbaşına!

31 Mayıs 2005 ✕

Ermeni soykırımı ve Kürtler...

Osmanlı / Türk devletinin Ermeni ulusuna karşı gerçekleştirdiği soykırımın başlangıç tarihi olarak kabul edilen 24 Nisan 1915'in üzerinden 90 yıl geçti. Soykırım gerçeği, Osmanlı'nın mirasçısı Türkiye Cumhuriyeti devleti tarafından hâlâ reddediliyor.

Soykırımın 90. yıldönümü olması nedeniyle bu sene Ermeniler, her sene olduğundan biraz daha fazla etkinlik gerçekleştirirken, soykırımın varlığını kabul etmesi gereken TC ise tarihinde görülmemiş yoğunlukta soykırımın olmadığı yönlü etkinlikler, diplomatik ilişkiler gerçekleştirdi.

"Artık tarihimize yüzleşelim" açıklamasıyla Meclis'te sorunu tartıştılar(!) Türk tezini Türklere daha sert savunan ABD'li "tarihçi" Justin McCarthy Meclis'e çağrılarak, Ermenilerin soykırımı vardır tespitinin "yalan" olduğunu duyurdular! Tabii ki ABD'li bir "tarihçi" söylediğinde kamuoyu üzerindeki etkisi bir başka oluyordu... Ardından Türkiye'de tanınmış kimi Ermeni kökenli gazeteciler -Etyen Mahçupyan, Hrant Dink- konuşmaları için Meclis'e çağrıldı.

Başbakan ve Dışişleri Bakanı başta olmak üzere Ermenistan yetkilileriyle mektuplaşmaya, mesajlar alınıp veril-

meye çalışıldı. AB çerçevesindeki ilişkilerde de TC'nin yetkili ve sorumluları Türk tezini savunmak için ellerinden geleni artlarına koymadılar. İstediklerini elde edemediklerinde ise "tu-kaka" etmeye başladılar.

Sahibinin sesi medya da, doğal olarak egemenlerin borazanlığını yaptı... Aylarca hemen her gün Ermeni soykırımıyla ilgili tarihi gerçeklerin çarpıtıldığı yazılar yayınlandı, programlar yapıldı... Devlet yanlısı tüm yayınlarda, programlarda anlatılan, kabul ettirilmeye çalışılan şey, soykırım denen bir olayın olmadığı, bunun Ermenilerin bir uydurması olduğu, aslında Ermenilerin Türkleri katlettiği yönlü düşünceydi. Bu düşüncenin kabul ettirilmesi çabası da -ki bu yeni de değil- "tarihimizle buluşmak" olarak yutturulmaya çalışıldı, çalışılıyor.

Soykırım olmuştur diye tavrı takınan kimi burjuva aydınları -ki bunlar arasında da farklılıklar var, çoğu esas olarak "Osmanlı döneminde olmuştur, modern Türk devletinin soykırım ile ilişkisi yoktur deyip kurtulalım" tavrını savunuyor- "hain" ilan edilip hedef tahtasına yerleştirildiler.

Kısacası 90. yıldönümünde de soykırım gerçeğini inkâr etme bağlamındaki Türk devletinin tavrı devam etti, ediyor. Soykırımın tarihi bir gerçeklik olduğunu söyleyenlere, savunanlara ceza verilmesi ise yasa haline getirilmeye çalışılıyor. Tüm bunlara rağmen ama, devletin olumsuz tavrı da, soykırım sorununun belli ölçülerde de olsa tartışılmasına hizmet etti... Türk devletinin tarihi gerçekleri reddeden ve çarpıtan, Ermeni düşmanlığını körükleyerek kitlelerin bilincini Türk şovenizmiyle karartan tavrı karşısında, demokratların, devrimcilerin, kömünist-

lerin görevi tarihi gerçekleri kitlelere göstermek ve kitleleri Türk şovenizminin etkisinden kurtarmaya çalışmaktır.

Soykırım hakkında birleşik partimiz Bolşevik Parti (Kuzey Kürdistan-Türkiye)'nin görüşleri açık ve nettir. Bizim için sorun bu açık, net ve doğru görüşlerin kitlelere maledilmesi, derinleştirilmesi, geliştirilmesi sorunudur. Soykırımın 90. yıldönümünde bir kez daha bilince çıkarmak için görüşümüzü tezler halinde özetlersek, karşımıza şunlar çıkmaktadır:

Soykırım, tarihi bir gerçekliktir. Türk devleti, egemenleri ne kadar inkâr ederse etsin, hangi yalanı öne sürerse sürsün, bu tarihi gerçeklik yok edilemez.

Osmanlı / Türk egemenleri soykırımın esas sorumlusu ve suçlusudur. Osmanlı / Türk egemenleri Birinci Dünya Savaşı ortamını fırsat bilerek Ermeni ulusunu planlı ve sistemli biçimde yok etmeye çalışmış ve tahminlere göre 1.5 milyon civarında Ermeniye katletmiştir. Batı Ermenistan'da Ermeniler ulus olmaktan çıkarılmış, geriye ulusal bir azınlık kalmıştır.

Soykırımdan kurtulan ve Osmanlı / Türk devleti sınırları içinde yaşamaya devam eden yaklaşık 250 bin civarındaki Ermeni de, TC'nin ulusal baskıları ve zulmü sonucu diaspora yolunu tutmak zorunda kalmıştır. Anda 60 bin ile 70 bin civarında Ermeni'nin TC'nin resmi sınırları içinde yaşadığı bilgisi verilmektedir. Bunların büyük bölümü de İstanbul'da yaşamaktadır. Ermeniler ulusal azınlık olarak bile kabul edilmemektedir. Ulusal baskı değişik biçimleriyle sürmektedir. Ulusal baskılardan dolayı ulusal kökenini, kimliğini inkâr eden Ermenilerin sayısı ise bilinmiyor.

Ermeni ulusunun soykırma uğratılmasında emperyalist güçlerin de doğrudan sorumluluğu vardır. Sadece Osmanlı / Türk devletine yardım eden Alman emperyalizmi değil, Rus, Fransız ve İngiliz emperyalistleri de soykırımdan sorumludurlar.

Ermeni soykırımı ve sonuçlarının ortadan kaldırılmasını emperyalist devletlerden ve onların Türk devletine baskılarından beklemek boş bir beklentidir.

Soykırımın esas sorumlusu ve suçlusu Osmanlı / Türk devleti olsa da; soykırımda Türk ve Kürt ulusundan işçilerin, emekçilerin de sorumluluğu vardır. Osmanlı / Türk egemenleri tarafından planlanan ve müttefikleri -öncelikle de Almanya- tarafından desteklenen soykırımda Türk ve Kürt ulusundan işçiler,

emekçiler, köylüler küçük bir azınlık dışında egemenlerin safında yer almış, soykırım suçuna ortak olmuşlardır.

Türk, Kürt, Ermeni halklarının birbirine yakınlaşması için atılması gereken ilk adım; Türk ve Kürt halklarının Ermeni ulusu üzerindeki soykırım tarihi gerçeğini tanımaları, kendi sorumluluklarını kabul etmeleri, egemenlerin suçunu teşhir edip diasporadaki Ermenilerin Batı Ermenistan'a geri dönme, yerleşme ve ayrılma hakkını kayıtsız, koşulsuz savunmaları, bunun için mücadele etmeleridir. Soykırımları engellemenin en önemli aracı değişik halkların kendi aralarındaki kardeşliğini sağlamaktır. Bunun için de esas sorun, soykırımın varlığının Türk ve Kürt emekçilerinin bilinçlerine kazınması ve soykırımın Kürt, Türk emekçileri tarafından lanetlenip mahkum edilmesidir.

Bu düşünceler temelinde soruna baktığımızda, 90. yıldönümünde soykırım konusunda Kürtlerin sorumluluklarının bilince çıkarılması da önemlidir. Örneğin diasporadaki Ermenilerin Batı Ermenistan'a geri dönme hakkını savunmak çoğu Kürt milliyetçileri için de düşünülemez bir şey. Faşist Türk devletinin üzerinde hak iddia ettiği tarihi Batı Ermenistan çoğu Kürt milliyetçileri tarafından Kürdistan'ın parçası olarak görülmekte, gösterilmektedir.

Soykırımda Kürtlerin sorumluluğu tartışıldığında ise, egemen olan düşünce "kimi istisnalar dışında Kürtler soykırma katılmadı" biçiminde oluyor. Ya da "soykırımı Türk devleti planladı, Kürtler Ermenilerle kardeştiler" biçiminde de açıklamalar gündeme geliyor.

Biz Kuzey Kürdistanlı kömünistler ola-

rak, en başta Batı Ermenistan'ın Kürdistan coğrafyası içinde gösterilmesini yanlış, milliyetçi ve ilhakçı bir tavır olarak reddediyoruz. Bizim için esas olan şey, halklar arasındaki çitlerin yıkılması, halkların birliği ve ortak mücadelesinin gerçekleştirilmesidir.

KÜRTLERİN SORUMLULUĞU...

Bu yazıda soykırımda Kürtlerin sorumluluğu meselesini detaylı olarak ortaya koymaktan çok, belli noktalara dik kat çekmeye çalışacağız.

Ermeni sorunu denen sorunun gündeme gelmesinin dönüm noktalarından biri Rus-Osmanlı savaşında Osmanlı'nın yenilmesi ve 1878'de İstanbul / Yeşilköy'de yapılan Ayastefanos (San Stefano) Antlaşması'dır.

Bu antlaşmayla Ermeni sorunu ilk kez uluslararası bir anlaşma metninde anılmış oldu. Osmanlı devletinin kabul ettiği anlaşmanın 16. maddesi şöyledir:

"Ermenistan'dan Rusya askerinin istilası altında bulunup Yüce devletimize verilmesi gereken yerlerin boşaltılması oralarda iki devletin dostane münasebetlerine zararlı karışıklıklara yer verebileceğinden, Yüce Devletimiz, Ermenilerin barındığı eyaletlerde mahalli menfaatlerin gerektirdiği ıslâhat ve düzenlemeyi vakit kaybetmeksizin yapmayı ve Ermenilerin Kürtlere ve Çerkezlerle karşı emniyetlerini sağlamayı garanti eder." (akt. Esat Uras, Tarihte Ermeniler ve Ermeni Meselesi, sayfa 207-208, Belge Yayınları, 1987, ikinci baskı)

Ermeni meselesinin ilk kez dile getirildiği uluslararası bir belgede, Osmanlı devletinin alması gereken esas önlem-

lerden biri Ermenilerin Kürtler ve Çerkezlerden korunmasıdır.

19 Şubat (3 Mart) 1878'de imzalanan bu antlaşma uygulamaya konmadan önce Osmanlı'nın gerekse de Ermeni meselesini tek başına Rusya'nın denetimine bırakmak istemeyen Britanya, Almanya, İtalya gibi devletler işe karıştı. Bunun sonucunda 13 Haziran-13 Temmuz 1878 tarihleri arasında Berlin Konferansı gerçekleşti. Bu konferansta Ermeni meselesiyle ilgili esas madde 61. maddeydi. Söz konusu madde ise şöyledir:

"Babı Âli, Ermenilerin oturdukları illerin, yeri gereği muhtaç oldukları ıslâhat ve düzenlemeleri gecikmeden yapmayı ve Kürtler ile Çerkeslere karşı emniyet ve rahatlarını korumayı taahhüt eder ve bu konuda alacağı tedbirleri sırası geldikçe devletlere bildireceğinden, adı geçen devletler de bu tedbirlerin yapılmasını gözeteceklerdir." (ade., sayfa 248)

Ermenilerle ilgili Ayastefanos Antlaşması'nın maddesi özellikle Ermenistan'dan bahsedilmesi konusunda değiştirilmiştir. Ama buna rağmen söz konusu maddede Ermenilerin Kürtlerle Çerkeslerden korunması, güvenliğinin sağlanması Babı Âli'nin görevi olarak kalmıştır. Kuşkusuz uluslararası bir antlaşmada böylesi bir tespitin yer alması, Kürtlerle Çerkeslerin Ermenilere yönelik saldırgan tavır ve uygulamalarıdır. Osmanlı-Rus savaşının son bulunduğu sıralarda Ermenilerin temsilcileri galip güç olarak Rus Çarı'ndan taleplerini dile getirdiklerinde, bu talepler içinde özellikle göçmen, yerleşik olmayan Kürtlere karşı önlemler alınmasını da dile getirmişlerdir.

12 Nisan 1878 tarihli mektubunda Doktor Serviçen, İstanbul'daki Ermeni-

lerin görüşlerini Ermenilerin dini yetkilisi olan Katogikos'a gönderirken, Kürtlerle ilgili şu tespiti yapmaktadır:

"İyi biliniz ki bugün Türk Hükûmeti yoktur. Ermeniler için yalnız Kürtler ve onların zulüm ve haksızlıkları vardır. Aynı zamanda da ortada bir millet kurulması ya da o milletin ortadan kalkması sorunu bulunuyor. Böyle bir vaziyette çalışmamamız büyük bir günah, büyük bir cinayet olur." (age., sayfa 206)

1880'li yılların sonlarına kadar Osmanlı devleti devlet olarak doğrudan Ermenilere karşı açık bir saldırganlık içinde olmayan, Ermenileri Kürtlerden, Çerkeslerden korumayı vaadeden, ama pratik olarak söz verdiği önlemleri ve kabul ettiği reformları yerine getirmeyen bir siyaset yürütmüş, Kürtlerin ve Çerkeslerin Ermenilere saldırılarına da el altından destek vermiştir. Bu siyaset özellikle Almanya İmparatoru (Kayzer) II. Wilhelm'in İstanbul'da Padişahı ziyareti döneminde Ermeni cemaatinin 1878 Berlin Konferansı'nın 61. maddesini hatırlatması sonrasında 1890'lı yılların başında değiştirilmiştir.

Ermeni-Kürt ilişkilerini inceleyen Garo Sasuni, 1880'li yıllardaki durumu şöyle değerlendirmektedir:

"1880 olaylarından sonra Ermeni-Kürt çelişkisi daha fazla belirli bir hale gelecek sert bir düşmanlık durumunu yarattı. Ermeni bağımsızlık hareketi başladığı anda Kürt bağımsızlık hareketi (burada söz konusu edilen Şeyh Ubeydullah önderliğindeki hareket vb.dir. BN) sona eriyordu ve bu tarihlerden itibaren oluşan Türk-Kürt birleşik cephesi tüm Ermenilere yönelmiş bir belaya dönüştü.

Kürt aşiretleri kendilerinden hiç bek-

lenilmeyen despotluklara başvurarak, kendilerine komşu olan Ermenilere karşı düşmanlıklarını açık bir şekilde belirttiler. Kürtler önceden de Ermenileri sömürürlerdi, fakat onları 'öldürülmesi gereken gavurlar' olarak kabul etmezlerdi. Bu nedenle Alaşkert, Basen, Vaspuragan, Daron ve Diyarbekir bölgeleri korkunç vahşiliklere sahne oldu. Osmanlı idaresi, ilk senelerde içten Kürtleri kıskırtıp, uzaktan sevinçle bu durumu izlerken, yavaş yavaş muntazam ordularıyla bu görülmedik seferlerin öncülüğünü üstüne aldı." (Garo Sasuni, Kürt Ulusal Hareketleri ve 15. yy'dan Günümüze Ermeni-Kürt İlişkileri, sayfa 119, Med Yayınları, 1992 İstanbul)

1891 yılı başlarında Osmanlı egemenleri için "Ermeni sorununun halledilmesi konusunda adım atma zamanı gelmiştir." Bunun da çözümü Kürtlerden oluşan Hamidiye Alayları'nın oluşturulmasında bulunuyordu. 1892'ye gelindiğinde Muş, Van, Erzurum ve Harput başta olmak üzere Ermenilerin yaşamı dayanılmaz hal almıştı. 1892-1894 yılları arasında Kürdistan ovalarında -somut olarak Kuzey Kürdistan'da- "süngülenen, asılan, kurşuna dizilen ve sakat bırakılan Ermenilerin sayısını belirlemek olanaksızdır".

Osmanlı devleti Hamidiye Alayları'nı özel olarak Ermenilerin katledilmesi için örgütlemişti ve önemli ölçüde de isteğine kavuşmuştu. Bu temelde 1894-1896 yıllarındaki katliamlara da yol açılmıştı. 1894-1896 yılları arasındaki katliamlarda katledilen Ermenilerin sayısı 200 bin ile 300 bin arasında veriliyor. Ve bunların büyük bölümü de Osmanlı devletiyle işbirliği yapan Kürtler tarafından katle-

dilmiştir. Osmanlı ile işbirliği yapmayan ama Ermenilerin topraklarına, malına-mülküne göz koyan kimi Kürtler de kendi başlarına durumu fırsat bilip Ermenilere saldırıya, katletmeye karışmıştır.

Bu katliamlardan 1915'te başlayan soykırım dönemine kadar Ermenilerle Kürtlerin Osmanlıya karşı birleşmesi yönlü düşünceler, görüş ve öneriler gelişir ve bu dönemde biraz da olsa Kürt-Ermeni ilişkileri yumuşama gösterir. Herhangi somut bir sonuç elde edilmeden Birinci Dünya Savaşı başlar ve soykırım gerçekleştirilir.

Soykırımda, Doğu Kürdistan'daki Kürtler dışındaki Kürtler Osmanlı İmparatorluğu'nun sınırları içinde yaşamaktadır. Kimi istisna olan bölgelerde yaşayan Kürtler dışındakilerin hemen hepsi Osmanlı'nın emri altındaydı ve Osmanlı ordusunun denetiminde savaşa katılmışlardı.

Ermenilerin sürgün edilip "hiç"e gönderildiği esas bölge Batı Ermenistan'dı. Hem Batı Ermenistan'da hem de Kuzey Kürdistan'da Ermenilerle içiçe nüfus oranı olarak da en fazla yaşayanlar da Kürtlerdi.

Bunun da doğal sonucu Osmanlı ordusu denetiminde ve emri altında hareket eden Kürtler, en ileri cephede Ermenilerin katledilmesine katılmışlardır. Sürgün kafilelerine saldırıp erkekleri katledip kadınları kaçırmıştır. Kendilerine direnen çoğu kadınlara tecavüz edip katletmişlerdir.

Görgü tanıklarının anlattıkları belki biraz abartmalı olabilir ama Kürtlerin sürgün edilen kafilelere de saldırdığı ve kadınları kaçırdığı tecavüz ettiği gerçeğini ortadan kaldıramaz. Örneğin, Pailadzo Kaptanian anılarının bir yerinde şun-

ları anlatmaktadır:

"...İnsanlar bağırsarak ve yalvararak 'Jandarmaları imdat imdat!' diye yardıma çağırıyordu. Silahlı Kürtler bu arada bir genç kızı kaçıyordu. Çocuğun annesi insanüstü bir çabayla çocuğunu onlardan geri almaya çalışıyordu. Kız çocuğu da ümitsizce kurtulmaya çalışıyordu. Bu çatışmada bir Kürt kızın annesini elinden yaraladı ve kanlar akmaya başladı. Anne buna rağmen direnmeye devam edince, sözkonusu Kürt ikinci kez kadına vurdu ve sonuçta inleyen kurbanla kayıplara karıştı. Daha uzun süre acil yardıma muhtaç olan çığlıkları duyduk -kalplerimizi parçalıyordu. Hepimizi korku sarmıştı." (Pailadzo Kaptanian, 1915 Ermeni Soykırımı, Bir Tanık Anlatıyor, Kiepenheuer, Almanca, sayfa 42, tercümesi bize ait)

Kürtlerin soykırım dönemindeki tavırları hakkında Garo Sasuni şu tespitleri yapmaktadır:

"Kürtlere gelince tam aksine olarak savaştan dolayı kendi dümenlerini kaybedip belirli bir plandan yoksun olarak Türklere uydular ve bütün savaş süresince Türklere birlikte savaştılar. Şüphesiz ki Kürtlerin büyük bölümü Türklere nefret ediyordu, fakat buna rağmen (bütün savaş boyunca) bazı önemsiz olaylar dışında Kürtler Türklere hıyanet etmedi ve yabancı devletlere de hiç yardımda bulunmadılar. Böylece Kürtler 1914 Bitlis isyanından sonra bütün Meşrutiyet döneminde anti-Türk fikirleri beslemiş olmalarına rağmen, maalesef fikrî yönden örgütlenip, olgunlaşamadıklarından sonunda Türklerin yanında yer aldılar.

Bu siyasi olgusuzluk Kürtlere çok

pahalıya mal oldu. Bunun ilk kurbanı Ermeniler ve ikinci kurban ise kendileri oldu." Sasuni, age., sayfa 164)

Soykırıma karşı direnen Ermenilerin direnişlerinin kırılmasında Kürtlerin rolü konusunda ise Sasuni şu tespiti yapıyor:

"Tipik olan ve üzerinde durmamız gereken, bu cephelerde (sözkonusu olan Ermeni direnişlerinin olduğu cephelerdir. BN) Kürtlerin Ermeni direnişinin kırılmasında büyük bir rol oynadıklarıdır. Ermenistan'da yerleşmiş güçlü aşiretler Osmanlı ordusuna yardım edip, Sasun, Çatak (Van'a bağlı) ve Hinus'un muhasaralarına katılarak Van'ın belirli kazalarında Daron ve Bitlis bölgelerinde katliam ve soygunculukta bulundular." (age., sayfa 162)

Sasuni'nin değerlendirmelerinin kimi yanları bizim için incelenmesi gereken tespitlerdir. Fakat Kürtlerin sorumluluğunu tespit etme bağlamında söylenenler esas itibarıyla doğru tespitlerdir.

Soykırımda katledilen Ermenilerin topraklarına, malına-mülküne el konulması meselesinde de Kürtler suç ve sorumlulukta pay sahibidir. Diaspora Ermenilerinin Batı Ermenistan'a geri dönme, yerleşme ve ayrı devlet kurma hakkının savunulmasına karşı çıkılmasının perde arkasında yatan bir gerçek de, Ermenilerin topraklarının işgal edilmiş olmasıdır. Eğer Ermeniler topraklarına geri gelirse, üzerine oturdukları, daha doğrusu işgal ettikleri toprakların ellerinden gitmesi olasılığı, bu talebin savunulmasına karşı çıkmayı beraberinde getiriyor.

Soykırımda Kürtlerin sorumluluklarına dikkat çekmek, tüm Kürtler soykırıma katıldı anlamına gelmiyor. Hayır, Ermenilere yardım eden, onları saklayan,

kurtaran Kürtler de olmuştur. Örneğin Güney Kürdistan bölgesindeki Kürtlerin soykırıma katılımı Kuzey'e göre çok daha azdır. Dersim bölgesi 20.000 civarında Ermeninin kurtarıldığı bir bölge olmuştur. Doğu Kürdistan'dakiler ise esasta olayın dışındadırlar.

Fakat tüm bu gerçeklere rağmen, Batı Ermenistan ve Kuzey Kürdistan'da yaşayan Kürtlerin büyük bölümü soykırıma katılmış, Osmanlı / Türk devletinin suç ortaklığına bulaşmıştır.

Kürt ulusundan demokratların, devrimcilerin ve komünistlerin bu tarihi gerçekliği ortaya çıkarıp kabul etmeleri ve kendi sorumluluklarının gerekliliğine uygun davranmaları görevleridir.

Bunun ilk adımı da, soykırım gerçekliğini kabul edip lanetlemek, Kürt işçi ve emekçilerinin soykırımdaki sorumluluğunu kabul edip Ermenilerden özür dilemek; ve soykırımın kabulünün doğal sonucu olan diaspora Ermenilerinin Batı Ermenistan'a geri dönme, yerleşme ve ayrılma hakkını kayıtsız, şartsız savunmaktır. Buna bağlı olarak da Batı Ermenistan'ın Kürdistan (Kuzey Kürdistan) haritası içinde gösterilmesine son verilmelidir.

Soykırımın 90. yıldönümünde soykırımcıları bir kez daha lanetliyoruz.

Kuzey Kürdistanlı komünistler olarak görevlerimizden birinin de kendi "atalarımızın" sorumluluğunu ve suçunu ortaya koymak ve Kürt-Ermeni halklarının kardeşliğinin yolunu açmak için mücadeleden bilinciyse, okurlarımızdan soykırımda Kürtlerin sorumluluğu üzerine tartışmaya katkılarını sunmalarını talep ediyoruz.

Mayıs 2005 ✕

Demokratik Toplum Hareketi nedir? Ne değildir?

22 Ekim 2004 tarihinde, eski DEP milletvekilleri Leyla Zana, Hatip Dicle, Orhan Doğan, Selim Sadak, Ankara Gordion Otelinde düzenledikleri bir basın toplantısı ile Demokratik Toplum Hareketi (DTH) oluşumunu ilan ettiler. Basın açıklamasını okuyan Leyla Zana, hedeflerini: "Hedefimiz yeni, demokratik ve evrensel bir anayasa ile Kürtler de dahil tüm etnik farklılıkların Türkiyelilik üst kimliği altında tanınmasını sağlamaktır." (23 Ekim 2004, Hürriyet) şeklinde açıkladı.

"Kürdüm! Türkiye ulusundanım!" özlü sözü(!) ile özetlenebilecek, "alt kimlik, üst kimlik" meselesinin yapılacak yeni bir anayasa ile tanımlanması ile Kürt ulusal sorununun çözüleceği savunulmaktadır. Oluşumu ilan edilen DTH'nin esas hedefi de bu olacaktır.

22 Ekim'de düzenlenen basın toplantısında, Leyla Zana; DTH'nin esas hedefinin ne olacağı yanında, DTH'nin temel ilkelerini de açıklıyordu. Bu temel ilkelerden önemli bulduğumuz kimi noktalar şunlardır:

"AB sürecini desteklemek." (23Ekim 2004, Ö. Politika)

A. Öcalan'dan DEHAP'a, PKK'den Kongra-Gel'e, PKK etkisindeki tüm oluşumlar, Kürt ulusal sorununda, sorunun

çözümü noktasında, AB'ye giren bir Türkiye'nin, uyum sürecinde yapacağı bir takım yasal düzenlemelerle, "Türkiyelilik üst kimliği altında Kürtlerin tanınması ile" sorunun çözüleceğini propaganda etmektedir. Bunun için de Türkiye'nin AB'ye üye olarak alınmasını savunmaktadırlar. Bu şekilde kitlelerin bilinci karartılırken, "Kürt sorununun" çözümünü savunma adına düzenle bütünlüşme çizgisinin üzeri de örtülmektedir.

Yeni oluşturulan DTH de Kürt ulusal sorununun çözümü bağlamında, bilinenin dışında yeni bir şey söylememektedir. Tam tersine bilinen şeyleri, düzen içi çizgiyi daha ileriye götürmektedir.

"Kürt sorununun coğrafi bütünlük içinde, barışçıl ve demokratik çözümünü hedeflemek."

DTH şiddete karşıdır. Bu da yeni bir şey değildir. DTH'nin sahiplendiği siyasi misyonun da şiddete karşı olduğu biliniyor. "Demokratik çözüm"den anlaşılana ise; anayasal değişikliklerle Kürt kimliğinin tanınmasıdır. Kuşkusuz ki kimlikten anlaşılana da Kürt ulusunun ulus olarak varlığının kabul edilmesi değildir.

Sorunun esası anayasal değişiklikler gerçekleştiği zaman Kürt ulusal sorununun çözüleceğinin propaganda edilmesidir. Kürt ulusal sorunu anayasal deği-

şikliklerle çözülecek bir mesele değildir. "Kürt sorunu", Kürt ulusunun kendi devletini kurma hakkı dahil olmak üzere ulusal bir sorundur. Kuşkusuz anayasal değişikliklerle, Kürt kimliğinin tanınması, "Kürt yoktur" resmi söylemine göre iyi, fakat ulusal sorunun bir bütün olarak çözümü noktasında yeterli değildir. Kürt ulusal sorunu ve diğer ezilen milliyetler üzerindeki ulusal baskıların son bulması, tam hak eşitliği, kendi kaderini tayin için faşist sömürgeci Türk devletinin yıkılması gerekmektedir. Sömürgeci devletin varlığı şartlarında ulusal sorun gerçek anlamda çözülmez.

"Toplumsal sorunların zor ve şiddet yoluyla çözümüne karşı çıkmak ve her koşulda barışı savunmak."

DTH sadece Kürt ulusal sorunun da değil, "toplumsal sorunların şiddet yoluyla" çözümüne de karşıdır. Ezen ile ezilen arasında, sömüren ile sömürülen arasında, tüm uzlaşmaz çelişmelerin çözümü noktasında, DTH şiddete karşıdır. Bu tavır düzene hoş görünme yanında; "emeğin, ezilenlerin, yoksulların, ötekilerin ve dışlananların sesi olmak" hedefi ile de çelişme içindedir. "Toplumsal sorunların şiddet yoluyla çözülmüne" karşı olma tavrı; DTH'nin pasifist durakta durmasını sağlamasının yanında, siyasi anlamda da liberal duruş içinde olmasına neden olmaktadır.

DTH'nin temel amacı ve kimi önemli temel ilkeleri böyledir.

DTH'nin ilanından sonra, eski DEP milletvekilleri ve dışarıdan katılımlarla, 14 kişilik merkezi bir kurul oluşturuldu. Çalışmaları bu merkezi kurulun yürüttüğü DTH önüne partileşme hedefini koydu. Haziran 2005'de parti kuruluşunun

ilanı hedeflenmektedir. DTH oluşumunu tanıtmak amacıyla çeşitli illerde toplantılar yapıldı, yapılıyor.

Demokratik Toplum Hareketi'nin mucidi Abdullah Öcalan'dır...

DTH fikri Abdullah Öcalan'a aittir. 1990'lı yılların başından itibaren PKK'nin izlediği siyasal çizgideki dönüşümün, Kürt ulusal sorununun "siyasal çözüm" adı altında, düzen içi çözümünün temel alınmasının, diğer bir ifade ile reformist çizginin doğal sonucu olan İmralı çizgisinin unsurlarından biri de DTH fikridir.

"Demokratik cumhuriyet", "asli unsur, kurucu unsur, alt kimlik, üst kimlik" adı ne olursa olsun, adına ne denilirse denilsin, öz olarak Kürt ulusal sorununu yapılacak kimi anayasal değişikliklere indirgeyen siyasal çizginin mucidi A. Öcalan'dır. DTH de bu siyasal çizginin bir unsurudur. DTH de esas olarak Kürt ulusal sorunun anayasada yapılacak değişikliklerle çözüleceğini propaganda etmektedir. DTH'nin hedefi bu yasal değişikliklerin yapılmasını sağlamak olacaktır.

DTH'nin hedeflerini, ilkelerini, çalışma tarzını vb. belirleyen, tanımlayan A. Öcalan'dır.

"Ben Demokratik Toplum Hareketi diyorum. Ana çerçeve budur. Demokratik Toplum Partisi projesini iki üç ay içerisinde geliştirin. En yırtıcı tarzda örgütlenerek toparlayıcı olmalısınız, barış için çok güçlü bir kuvvet olmalısınız. Barış kardeşlik, zenginlik ve özgürlük getirir. Biz buna öncülük ediyoruz.

Çalışmayı başlatın. Fazla uzatmayın.

Yerel konferanslardan kongreye doğru gidirsiniz. Demokratik katılımı esas almak gerekir. Demokratik tarzda ve topluma dayalı olarak gelişmelidir. Demokratik Toplum Partisi, tüm Türkiye'nin partisi olur. Bu önemli bir çalışmadır. Kürtler, Türkler, azınlıklar girebilir. Ama seksiyon tarzı örgütlenme de olabilir. Ege'de, Karadeniz'de ayrı seksiyonlar olabilir. Demokratik Toplum Hareketi toplum odaklı, demokrasi hedefli geliştirilir." (30 Ocak 2005, Ö. Politika)

Görüldüğü gibi DTH'nin kapsamını, ismini vb. A. Öcalan tespit etmekte, bir an önce sonuca gidilmesini istemektedir. DTH fikri A. Öcalan'ın "İmralı çizgisi" olarak adlandırılan, gerçekte devletle bütünleşme, uzlaşma çizgisinin bir parçasıdır.

Parti nasıl oluşturulacak?

Partinin nasıl oluşturulacağı sorusuna, eski DEP milletvekili, DTH Koordinasyon Kurulu Üyesi Selim Sadak cevap vermektedir.

"Çalışmamızı yürütürken, geçmişin yanlışlarından ders, doğrularından güç alarak bir örgütlenmeye gideceğiz. Demokratikleşme konusunda Türkiye'de ilk örnek olup, tabandan tavana bir örgütlenme içine gireceğiz. Diyarbakır'da yaptığımız toplantılar sonucunda 3 bin delegeyle kurucular kurulunu oluşturma kararı aldık. Bu üç bin delegeyi halk sandığa giderek seçecek. En az yanlışla halkı sandığa götürüleceğiz. Seçilen üç bin delege ise kurucular kurulunu, kurucular kurulu ise genel başkan ve merkez yönetimi seçecek. Bu başka ülkelerde denenmiş olabilir. Ama bizim coğrafyamızda ilk olacak." (10 Ocak

2005, Ö. Politika)

Halkın delegeleri seçmesi, delegelerin kurucular kurulunu, kurucular kurulunun genel başkan ve merkezi yönetimi seçmesi, Selim Sadak'ın söylediği gibi Kuzey Kürdistan-Türkiye için bir ilktir. Bizim için önemli olan bu meselenin bir ilk olması değildir. Önemli olan ilk de olsa kurulacak DTH'nin hangi perspektifle, hangi siyasetle, nasıl bir çalışma yürüteceğidir.

Kürt ulusal sorununu sadece anayasada yapılacak kimi yasal değişikliklerle çözüleceğini savunan siyasal bir anlayışın, partinin genel başkanını halkın seçeceği delegelerin seçmesi belirleyici değildir.

DTH'nin İstanbul toplantısında konuşan Orhan Doğan; "bir an önce parti kuralım anlayışı yerine, partiyi halkla birlikte kuralım anlayışını benimsediklerini" belirtmektedir. O. Doğan aynı konuşmasında, DTH'nin çözüm önerilerini de sıralamıştır.

"DTH'nin Kürt sorununa kalıcı, demokratik, barışçıl bir çözüm iddiası ve kararlılığı ile hareket" ettiğini ifade eden Doğan, Kürt sorununa öngörülen çözüm çerçevesini şu şekilde açıkladı:

"Çatışmalı süreç tüm sonuçları ile kaldırılmalı.

Toplumsal barış ve demokratik katılım yasası çıkarılmalı.

Köye dönüşlerin yolu açılmalı.

Koruculuk ve devlet içinde yuvalanmış çeteler dağıtılmalı.

Kürtlere yönelik gerekli yasal ve anayasal reformlar hayata geçirilmeli.

Kürtler Cumhuriyetin asli anayasal vatandaşları olarak kabul edilmeli.

Kürtlerin dil ve kültür hakları yasal gü-

venceye kavuşturulmalı.

Temel eğitimde Kürtçe seçmeli ders olmalı, orta öğretimde Kürt kültürü, Kürt dili ve edebiyatı öğretilmeli, yükseköğretimde ise bu amaca yönelik yüksek okullar kurulmalı.

Siyasi partiler ve seçim yasalarında değişiklik yapılarak Kürtlerin siyasete katılımı sağlanmalı." (9 Ocak 2005, Ö. Politika)

Diyelim ki, O. Doğan'ın sıraladığı, DTH'nin "Kürt sorununun" çözümü için talep ettiği yasal değişiklikler yapıldı, o zaman gerçekten "Kürt sorunu" çözülecek mi? Bu soruya verilecek cevap hayırdır. Neden?

Öncelikle Kuzey Kürdistan'da "Kürt sorunu" değil, Kürt ulusal sorunu vardır. Ulusal sorunun çözümü kimi yasal değişikliklerle olmaz. Yasal değişiklikler gerçekleşse bile, bu eski duruma göre iyi olmasına rağmen esas da ulusal sorunu çözmez. Kürt ulusal sorununun çözülmesi için bu devletin yıkılması gerekmektedir. Kürt ulusal sorununun çözümü bir devrim meselesidir. "Kürt sorunu" denilerek, sorunun ulusal sorun olduğu gerçeğinin üzeri örtülmektedir.

Sömürgeci Türk devletinin varlığı şartlarında, zoraki birliğin olduğu şartlarda, Kürt ulusal sorunu anayasada yapılacak kimi yasal değişikliklere indirgenmektedir.

Vurgulanması gereken bir diğer nokta da DTH'nin çözüm önerileri, düzen içi önerilerdir, düzeni yıkmadan gerçekleştirilebilir önerilerdir. Bu önerilerin aynı zamanda liberal burjuvazinin istemleri, önerileri ile çakıştığı bilinmelidir. Bu nedenle DTH'nin çizgisi itibarıyla Kürt

orijinli liberal burjuva bir hareket olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır.

Neden DTH?

Kürt siyasal cenahında; HEP, DEP, KÖZDEP, HADEP, DEHAP deneyimleri biliniyor. Bu partilerin bir bölümünün "Türkiyelileşme" hedefine sahip oldukları, bu hedefe varamadıkları da biliniyor. DEHAP hariç diğer partiler, devlet tarafından kapatılmıştır. Bu partilerin deneyimi ortada iken, DEHAP kapatılma tehditlerine rağmen, çalışmalarını sürdürürken, neden yeni oluşuma ihtiyaç duyulmaktadır? Bu soruya Kongre Gel Bilim Sanat Komitesi Üyesi Mustafa Karasu'dan yapacağımız bir alıntı ile cevap verelim:

"Yeni bir harekete ihtiyaç duyulmasının nedeni, DEHAP ve önceki partilerin hem hedefledikleri siyasal amaçları istenilen düzeyde gerçekleştirememeleri, hem de toplumun örgütlenmesinde dar kalmalarıdır. (...)

Böyle bir partide Türkiye içinde yaşayan bütün halkların demokratik güçlerin de olması istenir, ancak bunu gerçekleştirmek kolay olmuyor. Demokratik Toplum Hareketi programıyla, siyasal yaklaşımıyla, örgütlenme tarzıyla Türkiye'deki tüm demokratik güçlerle ittifak yapabilecek bir pozisyon yakalamalı." (17 Kasım 2004, Gündem)

M. Karasu'nun söylediklerini; DEHAP dahil bütün partiler birakalım Türkiye partisi olmayı, "Kürtleri" bile doğru dürist örgütleyemedi, DTH Türkiye partisi olmayı hedefleyecek, şeklinde özetlemek mümkün. DTH'nin bu hedefe varıp varamayacağını birlikte göreceğiz.

Orhan Doğan DTH'nin "Türkiyelileşme" hedefi bağlamında şunları söylemektedir:

"Bunlardan birincisi DTH ne yaparsa yapsın Türkiyelileşemez iddiasıydı. Kimisi de 'Ne yaparsanız yapın, Türkiye demokratik kamuoyunda katılım sağlayamazsınız' diyordu. Dedik ki her soruna el atacağız ve Türkiye'nin her sorununa ilişkin ciddi program ve projeler üreteceğiz. Aslında biz bunları 10 yıl önce de söylüyorduk. Ama yapamıyorduk, yapamamıştık. Ama bu kez başaracağız. Bu kez DTH'ni gerçekten Türkiye'nin bütün insan zenginliği ile kucaklaşan, onların sorunlarını çözen bir parti haline getirme kararlılığımızda. Bundan asla vazgeçmeyeceğiz." (12 Ocak 2005, Ö. Politika)

O. Doğan bu söylemi ile oldukça iddialıdır. Geçmişte yapamadıklarını yapma kararlılığındadır. Bunu gerçekleştirip gerçekleştiremeyeceklerini birlikte göreceğiz. Sonuç olarak Demokratik Toplum Hareketi;

— Kürt liberal burjuvazisinin programıdır.

— PKK'nin, Kongra-Gel'in devletle bütünleşme, uzlaşma çizgisinin bir parçasıdır.

— Anayasal değişikliklerle, "Kürt sorununu" düzen içi çözüme projesidir.

Demokratik Toplum Hareketi, Kürt ulusal sorununu gerçekten çözüme kavuşturabilecek bir proje değildir.

Kim ki, Kürt ulusal sorununun çözümünü gerçekten istiyorsa, sömürgeci Türk devletini yıkmak için, devrim için örgütlenmeli, mücadele etmelidir.

14 Mayıs 2005 ✕

Seçim oyunu sonrası kimi gelişmeler...

Irak-Güney Kürdistan'da seçim oyunu 30 Ocak'ta oynandı. Başta işgalci güçler olmak üzere hemen hemen tüm emperyalist ve gerici devletler seçimleri "demokrasiye geçiş", "özgürlüğün zaferi" vb. biçimde kitlelere satmaya çalıştı.

Sözkonusu edilen "demokrasinin" bir türlü uğramadığı Irak-Güney Kürdistan'da hükümet bile ancak üç ay süren pazarlıklar sonucunda kurulabildi. Cumhurbaşkanı, Başbakan ve Meclis Başkanı esas olarak daha önceden belirlenmişti. Bakanlıkların kimler arasında dağıtılacağı da esas olarak önceden belirlenmişti, ama bu belirleme gerek Şii kesimin, gerekse de seçimleri boykot eden esas güç olan Sünni kesimin itirazlarıyla karşılaştığı için, hükümet kurma görüşmeleri sürüncemede kaldı.

Bu sürüncemede kalma işi aynı zamanda Kürtlere Anayasayı veto etme hakkının tanınması, Federe Kürdistan istemi, Kerkük sorunu, peşmerge güçlerinin durumu vb. konularda özellikle Şii kesimin itirazları; Şiilerin esas olarak İslama dayalı bir Irak kurma istekleri ve bunun "laik" kesimle çelişkileri günde-

me getirmesi sonucu da oldu.

Kısacası hükümet kurma görüşmeleri, pazarlıkları esas olarak Irak-Güney Kürdistanlı güçlerin kendi aralarındaki çelişkiler sonucu üç aylık bir sürece yayıldı. Bu çelişkilerin bazıları aynı zamanda ABD emperyalizminin istekleriyle de gelişme durumundaydı. Yerli güçler arasındaki çelişkiler ve bu güçlerin işgalci güçlerle çelişkileri bir kez daha işgalci güçlerin işinin zor olduğunu ortaya koydu.

Sonuçta tam istendiği gibi olmasa da işgalci güçlerin belirlediği çerçevede taraflar anlaştı ve çelişkiler anayasa taslağını oluşturma, referanduma sunma ve yeni seçimler dönemine ertelendi.

3 Nisan'da Meclis Başkanı seçildi. Meclis Başkanı Sünni kesimden seçildi. Ardından 6 Nisan'da Irak Cumhurbaşkanı Talabani ve iki yardımcısı da -Sünni ve Şii- seçildi. Talabani ise Cumhurbaşkanı olarak yine önceden belirlenen Şiilerin temsilcisi başbakan adayı olan Caferi'yi Başbakanlığa atadı. Caferi ise Mayıs ayı başına kadar hükümet kurma pazarlıklarını sürdürdü. Seçimleri boykot eden Sünni kesimin siyasete, somutta da yönetime katılmasını sağlama amacı da -böylece işgale karşı direnişi kırmak istemekte-dir- görüşmelerin çıkmaza girmesinde, uzamasında önemli rol oynadı. Nisan ayı sonuna gelindiğinde eksik koltuklu hükümetin kurulduğu açıklandı. Eğer Mayıs ayı ortalarına kadar hükümet kurulmasaydı, başbakanlığa atanan ve hükümeti kurmakla görevlendirilen Caferi'nin görevinden istifa etmesi gerekiyordu. ABD'nin anda kendine en uygun gördüğü Başbakan adayının

devreden çıkmaması için de eksik bakanlı hükümet kuruldu. Hükümet kabinesi 37 üyeden oluşan bir kabine olarak belirlenmişti. İki bakanlığın koltuğu boş bırakılırken, beş bakanlığa da vekaleten atama yapıldı. Kısa süre sonra bazı bakanlıklara atamalar yapılmasına rağmen, kimi bakanlıklar hâlâ vekaleten temsil edilmektedir.

Kabine üyelerinin yemin töreninde geçici anayasada yer alan Irak'ın federe bir devlet olma vurgusunu söylemeleri kısa süren bir krize yol açtı. Kürt milletvekilleri buna itiraz ettiler ve birkaç gün sonra yemin töreni yineleni ve bu sefer "federe devlet" vurgusu yemin teksti içinde yer aldı.

Bakanlıklar belirlendikten ve hükümet kurulduktan sonra hükümete güvenoyu, onay verme işi gündeme geldi. 275 milletvekili parlamentoda, oylama sırasında 185 milletvekili bulundu ve 180'i hükümete onay verdi. Bu milletvekillerin yaklaşık üçte birinin hükümete onay vermediği anlamına da gelmektedir.

Kuşkusuz ki, kaç kişinin hükümete onay verdiği, ya da kimin bakan olduğu, hangi bakanlığın kime verildiği Irak-Güney Kürdistan'ın yönetimi açısından belirleyici değil. Kimin bakan olacağı, hangi bakanlığın kime verileceği yönlü mücadele esas olarak kırıntıların kim tarafından toplanacağı mücadelesidir. Pastanın esas sahibi ABD emperyalizmi ve müttefikleridir.

ABD emperyalizminin 3000 kişilik Irak-Güney Kürdistan'ı yönetme kadrosu gerçek yönetici konumdadır. Tüm bakanlıkların danışmanları da ABD emperyalizminin doğrudan kendi kadroları içinde atadığı danışmanlardır. Bu olgu, aslında

sözkonusu seçimlerin ve bu seçimler sonrasında oluşan geçici yönetimin gerçekte "demokrasibilik" oyunu ve yalanı olduğunu göstermektedir. Irak-Güney Kürdistan işgal yönetimi tarafından yönetilmektedir ve andaki durum işgale karşı direnişle direnişçilere karşı yürüyen savaş tarafından belirlenmektedir.

İşgalci güçler ve yerli işbirlikçilerin hükümetin kurulmasıyla ertelenen çelişkileri, Anayasa taslağının yazılması için oluşturulacak komisyon tartışmaları bağlamında yine gündeme geldi. Yani daha anayasa taslağına bile geçmeden çelişkiler kendisini gösterdi.

Bunun öne çıkması kuşkusuz ki, anayasa taslağına oluşturacak komisyonun üyelerinin, aynı zamanda sözkonusu temsil ettiği güçlerin çıkarlarını dile getirme, anayasaya sokma imkânını elinde tutması nedeniyledir. Örneğin oluşturulmak istenen 52 kişilik bir komisyonun 28 üyesi Şii kesimden olursa, Şii kesim oluşturulacak anayasada belirleyici güç olma durumunda olacaktır.

Tüm bunların arkasındaki neden ve gerekçe de yerli kesimlerin kendi aralarındaki çıkar çelişkileridir. Ve İslamcılık ile laik olma, Kürtlere federe, ya da özerk bir bölgenin sahip olma hakkının tanınması, Güney Kürdistan toprakları üzerindeki petrolden elde edilecek gelirlerin paylaşımı vb. sorunlardır.

Irak-Güney Kürdistan'da işgalcilerle ve işbirlikçileriyle işgale karşı olan güçler arasındaki çelişki savaş biçiminde sürerken, yerli işbirlikçilerin kendi aralarındaki çelişkiler ve bunların işgalcilerle olan kimi çelişkileri de diplomatik pazarlıklar biçiminde sürmektedir. Karar vermede belirleyici olan ve gelişmeyi

esas olarak belirleyen işgalci güçlerdir, esas olarak da ABD emperyalizmidir. Yerli işbirlikçilerin kendi aralarındaki çelişkileri her seferinde bir dahaki çatışmaya ertelemesi, esas olarak işbirliği içinde oldukları işgalci güç ABD'nin çizdiği çerçeveye uymaları sonucudur. Fakat bu çerçeveye uymalarına rağmen, her somut pazarlıkta sözkonusu çelişmeler gündeme gelmekte, her kesim kendisini daha pahalıya pazarlamaya ve pastadan biraz daha fazla kırıntı almaya çalışmaktadır.

Sözkonusu çelişkiler, çıkar dalaşı Anayasa taslağına oluşturma, referandum sunma döneminde daha da sert biçimde gündeme gelecektir. Gerek hükümetin kurulmasının gecikmesi, gerekse de sözkonusu çelişkilerin varlığı Anayasa taslağının 15 Ağustos'a kadar ortaya konmasını soru işareti haline getirmiştir. Eğer işgalci güçlerin 15 Ağustos'a kadar ne olursa olsun Anayasa taslağına ortaya koyun yönlü dayatması olmazsa, bu işin gecikeceği şimdiden söylenebilir. Kuşkusuz çelişkileri şimdi uzlaşmaz biçimde sertleştirme yolunu seçen taraf olursa, bu durumda "iç çatışmalar" başka biçime bürünebilir. Böylesi bir durumda sadece işgale ve işbirlikçilerine karşı direniş ve bunlara karşı saldırı değil; işbirlikçi güçler arasında da çatışmaların gündeme gelmesi mümkündür.

İşgalcilerin ve işbirlikçilerinin işgale karşı direnişi bastırma, sükuneti sağlama konusundaki işlerinin zor olduğu görüldüğünden işgalci güçler yeni yollara başvurmaya çalışmaktadırlar.

Bu yolların başında da Saddam rejimi döneminin Baas artıklarıyla işbirliği

yapmaya yönelmektedir. Kuşkusuz bu yola en gecinden kolluk kuvvetleri oluşturma ve Felluce çatışmaları döneminde yöneltiler. Fakat bu yönelme esas olarak Baasçı elit kesimden, yönetici kesimden olmayanlara, "verilen emirleri" yerine getirme durumunda olanlaraydı.

Gelinen yerde Baas rejimi döneminde yönetici konumda olanlara da yol açılmış, Baas rejimi artıkları yönetici görevlere atanmaya başlanmıştır. Cumhurbaşkanı Talabani de bunun baş destekçilerindedir. Talabani Cumhurbaşkanı olarak örneğin, Kürtlerin Halepçe ve Enfal katliamlarının sorumlularından biri olarak gördüğü ve bu nedenlerle yargılanmasını istediği Saddam'ın eski istihbarat şefi Wefiq el-Samurai'yi Ulusal Güvenlik Danışmanlığı'na atadı.

Bunun yanısıra ABD Savunma (siz savaş bakanı olarak okuyun) Bakanı Rumsfeld'in Saddam'la görüştüğü ve isyanı durdurma çağrısını yapması karşılığında kendisini ve adamlarını sürgüne gitmeleri için serbest bırakacaklarını önerdiği, Saddam'ın bunu reddettiği yönlü bilgiler de basına yansıdı.

Tüm bu gelişmeler, işgalcilerin ve işbirlikçilerinin Saddamsız bir Irak'ta oluşturduğu ve oluşturacağı yönetimin de, işçiler, emekçiler, ezilen halklar için gerçek anlamda bir demokrasiyi savunma, işçilerin, emekçilerin ve ezilen halkların çıkarlarını temsil etme yeteneğinde olmadığını, olamayacağını göstermektedir.

Her kim ki ABD emperyalizmi önderliğinde Saddam rejiminin yıkılmasını, yerine kurulan işgalcilerin işbirlikçilerinin yönetimini "demokrasi geldi" diye, Güney Kürdistan özgürleştirdi diye savunup kitlelere empoze etmeye çalışıyorsa, o

burjuvazinin yalakalığını yapmaktan başka bir iş yapmamaktadır. Böyleleri, demokrasi ve özgürlük adına kitlelerin bilincini karartmakta ve ezenlerin iktidarının sağlanmasına, düzenin sürmesine hizmet etmektedirler.

KÜRT PARLAMENTOSU DA SONUNDA TOPLANDI...

KDP ve YNK'nin 30 Ocak seçimleri döneminde Irak genelinde ortak listede seçimlere katılmaları çoğu Kürt kesimi tarafından "Kürtlerin birliği" adına sevinçle karşılanmış; hatta bu adımla yeni bir dönemin başladığı biçiminde bile değerlendirmeler yapılmıştı.

30 Ocak'taki Irak genelindeki seçimlere paralel "Kürdistan Parlamentosu" için de seçimler yapıldı ve 111 milletvekili seçildi.

Güney Kürdistan parlamentosunun açılışı ise esas olarak Irak merkezi parlamentonun açılışına ve hükümetin kurulmasına bağlı ele alındı. Irak merkezi yönetiminin oluşturulması için yürütülen pazarlıklara paralel olarak Kürt örgütleri arasında da, özellikle KDP ve YNK arasında da pazarlıklar sürdü.

Bu pazarlıkların merkezinde bir yandan Irak merkezi yönetiminde Kürtlerin yer alması ve kendi taleplerini kabul ettirme; Talabani'nin Cumhurbaşkanı olması vb. durumu varken, diğer yandan da Güney Kürdistan'da yerel yönetimin kimin elinde olacağı, kimin hangi göreve getirileceği vb. konular durdu, duruyor.

Merkezi yönetimde Kürtlerin yer alması bağlamında KDP ve YNK bazı farklılıklara rağmen esasta birlikte hareket etmeye çalışırken, bu birliktelik Güney

Kürdistan yönetimi bağlamında farklılıkların öne çıkarıldığı bir biçime bürünmektedir. Bu çelişkilerin temelinde yatan esas şey, Güney Kürdistan'da KDP'nin mi, YNK'nin mi esas yönetici güç olacağı; mali gelirlerin, ekonominin kimin elinde olacağı yönü çıkar dalaşdır. Bu çelişkiler anda fazla öne çıkmasa da, en gecinden Irak merkezi Anayasasının onaylanması ve genel seçimlerin yapılması sonrasında KDP ve YNK arasında yeniden öne çıkabilecek çelişkilerdir.

Herşeyden önce vurgulanması gereken olgu, Güney Kürdistan'ın da işgal altında olduğu, KDP ve YNK somutunda ABD emperyalizmiyle işbirliği yapıldığı ve Irak merkezi devlet yapısının tüm bu güçler tarafından korunmak istendiği, savunulduğu olgusudur.

Talabani'nin Cumhurbaşkanı olarak atanmasının esas nedenlerinden biri de Kürt kökenli birinin böylesi bir göreve getirilmesiyle, ayrı, bağımsız bir Kürdistan'dan vazgeçilmesi ve merkezi "Irak bütünlüğü içinde özerk bir yapıyı" sağlamlaştırma amacıdır. TC'nin kırmızı çizgilerini değiştirip Kürtlerin federe yapı içindeki özerkliğini, Kürt kökenli siyasetçilerle diplomatik ilişkileri kabul etmeye yönelmesi de –ABD'nin dayatmalarına taviz verme durumuna rağmen– bu yüzdendir aslında. Türk hakim sınıflarına göre ve kimi kalemşörlerin yorumlarına göre Talabani'nin Cumhurbaşkanı olması bağımsız bir Kürdistan devletinin kurulmasını engellemek açısından "bir şanstır".

Gerçekte bağımsız bir Kürdistan siyasetine ters olan bu gelişmeyi "Kürtler ikinci sınıf vatandaş olmaktan çıktı" ve meşru kendi kaderini tayin hakkını elde

eden bir adım olarak gösterenler de Kürt ulusunun ulusal kurtuluşu davasına kötülük etmektedirler, kitlelerin bilincini karartmaktadırlar.

Talabani, Cumhurbaşkanı olduktan sonra ettiği yemine şunları savundu:

"Irak'ın bağımsızlığı ve egemenliği ile demokratik ve federal sistemini korumak için bağlılıkla çalışacağıma dair büyük Allah üzerine yemin ederim... Allah şahidimdir ki tüm özgürlükleri ve hukukun bağımsızlığını korumak için çalışacağım, tüm yasalara saygılı olacağım." (Özgür Politika, 8 Nisan 2005)

Bu savunuda Kürdistan'ın bağımsızlığı meselesi yoktur. Tersine işgalci güçler tarafından monte edilen sistemin ve yasaların savunuculuğu üzerine and içilmektedir. Bu arada Talabani tabii ki işgal altındaki Irak'ı "bağımsız ve egemen" hatta "demokratik" bir devlet olarak kitlelere sunmaktadır. Talabani bu yeminiyle aslında ABD emperyalizminin çizdiği çerçevelerde yapılanların koruyuculuğu üzerine yemin etmektedir. Bunların bağımsızlık ve demokratiklikten anladığı şeyin gerçekte ABD emperyalizminin ve müttefiklerinin işgali ve yerli işbirlikçilerin ortaklığı olduğu açıktır.

KDP ve YNK arasındaki çelişkiler ortadan kalkmasa da, Barzani ve Talabani'nin görüşmeleri sonucunda Mayıs ayı sonunda uzlaşma sağlandı ve Haziran ayı başında yerel Kürdistan Parlamentosu "Kuran okunarak" açıldı. Bu açılış oturumunda 30 Ocak'ta seçilen parlamenterler yemin ederek göreve başladılar.

KDP ve YNK arasındaki çelişkilerden biri de bölge yönetiminin başkanının

nasıl seçileceği meselesiydi. Parlamenta yapılan görüşmeler sonunda bölge başkanlığı yasa kabul edildi. Buna göre istisnai olarak ilk başkan parlamento tarafından seçilecek, görev süresi 4 yıl olacaktır. Ondan sonra ise başkan referandumla seçilecektir.

Talabani'nin Cumhurbaşkanı olduğu yerde Barzani'nin yerel başkanlık görevine getirileceğine kesin gözle bakılıyor. Bu yerel başkanlığın adı "Kürdistan bölge başkanı" olacak. Başkan, Güney Kürdistan'da en yüksek otorite olacak. Özerk bölgede bir nevi devlet başkanı olacaktır başkan. Başkanın yetkileri içinde gerektiğinde parlamentoyu dağıtmak, bölgenin askeri rütbelerini tespit etme de var. Bunun da ötesinde bölgenin askeri gücü olan Peşmerge'nin genel komutanı da sayılacak... Kısacası sözkonusu başkanın yetkileri, kişi yönetiminin veya yetkilerinin fazlasıyla tanıdığı yetkililerdir.

Güney Kürdistan'ın özerklik konumunun nasıl bir biçim alacağı, Kürtlerin anayasada hangi haklara sahip olacağı meselesi çözülmüş, bitmiş bir mesele değil. Bunun esas belirleneceği süreç Anayasa taslağının oluşturulması ve referanduma sunulması süreci olacaktır.

Özellikle Şii kesimin, ama Arap ulusundan Sünni kesimin bir bölümünün de Kürtlerin özerklik taleplerini mümkün olduğunca en alt düzeyde tutmaya çalışması gerçeği gözönüne alındığında, önümüzdeki süreçte bu çelişkilerin daha keskin biçimde gündeme geleceği hesaplanmalıdır. Tam da bu yüzden de andaki duruma bakıp "herşey halloldu" demek kendi kendini aldatmaktan başka bir şey değildir.

Hele bu durumu özgürlük ve demokrasinin kazanıldığı bir durum olarak göstermekse Kürt ulusundan işçi ve emekçileri aldatmaktır.

Güney Kürdistanlı Kürtlerin, Irak-Güney Kürdistan tarihinde ilk kez merkezi yönetimde önemli ölçüde söz sahibi olması gerçeği, Güney Kürdistan'ın özgür, bağımsız bir konuma geldiği anlamına gelmiyor. Kürt ulusunun Güney Kürdistan'da kurtuluşu elde ettiği anlamına da gelmiyor.

Gerçekte bağımsız bir Kürdistan isteyenlerin, Irak-Güney Kürdistan somutunda başta emperyalist işgale, emperyalizme karşı, işgalci sömürgeci güçlere karşı devrim için mücadele etmesi gerekir. Güney Kürdistan'ın ilhak ve işgali şimdi Saddam rejimi tarafından değil, işgalci güçler tarafından gerçekleştirilmiştir ve yerli işbirlikçi yönetim tarafından da –bu yönetimde Kürtler de yer alsın– bu durum sürdürülmektedir.

Güney Kürdistan'ın gerçek bağımsızlığı, ancak ve ancak Kürt ulusunun Güney Kürdistan'da özgür koşulların yaratıldığı ve kendilerinin nasıl yaşayacağına hiçbir baskı olmadan özgür koşullarda, kendi özgür iradeleriyle karar vermesiyle mümkün olacaktır. Bu özgür koşullar ise, ancak işgalci güçlerin Irak-Güney Kürdistan'dan defedilmesi ve yerli egemen güçlerin iktidarının yıkılmasıyla, devrimle mümkündür.

Güney Kürdistan'da özgür bir Kürdistan isteyenlerin, Kürt ulusunun bu parçada kurtuluşunu isteyenlerin, eğer bu isteklerinden ciddi ve samimi iseler devrim için mücadeleden başka seçenekleri yoktur.

10 Haziran 2005 ✘

Öcalan'ın "adil yargılanması" hakkında kısaca...

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) Büyük Dairesi 12 Mayıs'ta Abdullah Öcalan davası hakkındaki kararını kamuoyuna açıkladı. Söz konusu karara göre, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) 6., 5. ve 3. maddeleri ihlal edilmiş ve Öcalan "adil yargılanmamıştır".

AİHS'nin ihlal edilmesi DGM'de askeri yargıcın bulunması, Öcalan'ın avukatlarıyla yeterli ölçüde görüştürülmemesi, iddianamenin avukatlara geç verilip savunma için yeterli zaman tanınmaması, Öcalan yakalandığında –daha doğrusu TC'ye teslim edildiğinde– soruşturmanın gerektiğinden fazla uzun sürmesi vb. neden ve gerekçelerle açıklanmaktadır.

AİHM kararı Öcalan'ın "adil yargılanmaması" durumunu ortadan kaldırmak için somut bir karar almış değil. Önerisi "yeniden yargılanma" veya "dosyanın yeniden açılması"dır. Bu konuda karar verici merci Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'dir. Söz konusu komite AİHM tarafından alınan karar ve yapılan önerileri göz önüne alıp ne yapılması gerektiğine karar verip bunu TC'den talep edecek. Bu sorunun ne zaman ele alınacağı, kararın ne zaman verileceği de şimdilik kesin değil.

AİHM Öcalan davasına "kişi davası" olarak bakmış, sorunun kaynağının, ya

da davanın esas olarak Kürt ulusal meselesi, Kürt ulusunun ulusal hakları için mücadele meselesi olduğu gerçeğini gözardı etmiştir, soruna bu temelde yaklaşmamıştır. AİHM Büyük Dairesi, esas olarak sorunu hukuki olarak AİHS'ye uygun olup olmadığı temelinde ele almış, sonuçta üç konuda uymadığı kararını vermiştir. Böylece alınan kararın Öcalan'ın yargılanmasının esasına değil usulüne yönelik olduğu açığa çıkmaktadır.

Bu karar, Öcalan'ın Kenya'dan kaçırılıp TC'ye teslim edilmesini, TC'nin "adil olmayan" yargılanması sonucunda Öcalan'a "idam kararı"nın verilmesini, Öcalan'ın tecrit durumunu vb. dolaylı da ol-

sa onaylayan bir karar olduğu yerde de esas olarak TC'nin çıkarına olan bir karardır.

Kısacası AİHM Büyük Dairesi de Öcalan'ın yargılanmasını doğru bulup onaylıyor. Karşı çıktığı esas şey birkaç noktada AİHS'nin kurallarına uyulmaması durumudur.

Türk hakim sınıfları, devlet yetkilileri ve devletin askeri etkilileri daha AİHM kararı kamuoyuna açılmadan, davanın olası kararı hakkında tavırlarını açıkladılar. Kürt düşmanlığının körüklendiği, Türk şovenizminin azgınlaştırıldığı ortamda, hem Öcalan'ın yeniden yargılanmasına karşı çıkan, hem de yeniden yargılanmasının Türkiye'nin çıkarına olacağını düşünenlerin hepsinin de birleştiği temel nokta "Öcalan bin kere de yargılansa aynı cezaya çarptırılır" düşüncesiydi. Bu düşünceyle birlikte Öcalan'ın "adil yargılandığı" düşüncesinde de hemfikir olduklarını gösterdiler...

Hatta kimi "bağımsız yargı" mensupları, sonucun değişmeyeceğinin AİHM tarafından göz önüne alınıp kararın ona göre verilmesi gerektiği, kararın bu durumu göz önüne almamasının yanlış olduğu görüşlerini de savundular.

Sonuçta devlet ve hükümet adına konuşan tüm TC yetkilileri, Öcalan'ın "suçlu" olduğunu, bunun Öcalan tarafından da kabul edildiğini, yeniden yargılanması durumunda da sonucun değişmeyeceğini savundular. "Dosyanın yeniden açılması" seçeneğinin olduğu yerde, Öcalan'ı "yeniden yargılama" yolunu seçmeyeceklerini özellikle Dışişleri Bakanı ve Adalet Bakanı'nın ağzından ilan ettiler.

TC yetkililerinin tavırlarına bakıldığın-

da aslında onlar için de yeniden yargılama durumunda sonucun değişmeyeceği açıktır. Buna rağmen ama Öcalan'ın "yeniden yargılanmasına" karşıdırlar. Bunun perde arkasında yatan esas mesele, olası mahkeme sürecinde Kürt ulusal sorununun gündemi meşgul etmesi ve tartışılması olasılığıdır. TC yetkilileri Öcalan'ı "yargılamayı" Kürt ulusal meselesinden bağımsız bir mesele gibi ele alıp göstermeye, böylece esas sorunun üzerini örtmeye çalışmaktadırlar. Türk şovenizmini azgınlaştırmalarının perde arkasındaki gerçeklerden biri de, dikkatleri başka yönlere çekerek Öcalan'ın "yargılanması" somutunda da söz konusu olan esas sorunun Kürt ulusal meselesi olduğu sorunu olduğunun üzerini örtebilmektir.

Herşeyden önce bilince çıkarılması gereken düşünce faşist Türk devletinin Öcalan'ı yargılama sürecinin temel nedeni ve gerekçesinin, Öcalan'ın bir dönem Kürt ulusu üzerindeki ulusal baskıya karşı mücadele ve devletle çatışmaya önderlik etmesidir.

Öcalan'ın görüşlerini değiştirmesi, devletle barışmaya çalışması ve Kürt ulusal sorununu TC'nin resmi devlet sınırları çerçevesinde, kimi anayasal değişikliklerle çözmeye çalışması da, bir dönem devletle karşı karşıya geldiği gerçeğini ortadan kaldırmıyor ve TC'nin cezalandırdığı da bu durumdur. Yani TC Öcalan şahsında Kürt ulusunun ulusal baskıya karşı mücadelesini cezalandırmıştır.

Öcalan'ın görüşlerini eleştirmek, reddetmek; onun Türk devletiyle uzlaşma siyasetinin Kürt ulusal sorununu çözmekten uzak olduğunu savunmak, bu

gerçekleri ortaya koymaya engel değildir. Öcalan'ın yanlış siyasetine rağmen tüm demokratların, devrimcilerin, komünistlerin en başta karşı çıkıp reddetmeleri gereken şey, TC'nin Öcalan'ı yargılaması, cezalandırmasıdır.

TC'nin Öcalan'ı ve Öcalan şahsında Kürt ulusal hareketini yargılama, ceza verme hakkı yoktur. Sözkonusu mahkeme usulen AİHS'nin kurallarına uygun yapılmış olsaydı da, bu yargılama "adil" bir yargılama olmayacaktı, olmaz da! Suçlu ve yargılanması gereken Kürt ulusal mücadelesi, Öcalan vb. değil, faşist Türk devletidir.

Bu bakış açısıyla soruna yaklaşıldığında TC'nin tavrının da, AİHM'nin kararının da aynı noktada birleştiği açıkça görülebilir. İkisi için de "suçlu" olan, yargılanması ve cezalandırılması gereken Öcalan'dır.

Bu durumda ister TC AİHM'nin isteği temelinde Öcalan'ı "yargılasın", isterse de AİHM Öcalan'ı yargılasın temelde değişen bir şey olmayacaktır. Belki AİHM Öcalan'a "idam cezası" vermez... Bu bağlamda TC'nin mahkemelerinin vereceği karardan değişik bir karar çıkabilir. Ama buna rağmen Öcalan'ın "yargılanmasının" kendisi adil değildir, olmayacaktır. Kuşkusuz TC'den veya emperyalistlerin kurum ve kuruluşlarından ezilenler için adil bir yargılama beklemek abestir.

ÖCALAN VE KONGRA-GEL'İN TAVRI...

AİHM kararı hakkında Öcalan ve Kongra-Gel'in tavrı, savundukları siyasetle uygundur tabii ki. "Biz suçlu değiliz,

suçlu TC'dir, yargılanması gereken de TC'dir" deme durumunda değiller. Onlar da "adil yargılanma"yı savunmaktadırlar. Yargılamanın "adil" olması için en üst talep hem Öcalan'ın hem de TC'nin AİHM'de yargılanması talebidir. Fakat bundan vazgeçmeye de hazırdırlar...

Kongra-Gel yetkilileri AİHM'nin aldığı kararı eksik ama olumlu bir karar olarak değerlendirdiler. Kongra-Gel Yürütme Konseyi "bazı eksiklikler ve yetersizlikler bulunsa da" değerlendirmesinin yanısıra AİHM'yi bu kararından dolayı kutladı.

Kongra-Gel adına konuşanların tümü de AİHM tarafından alınan kararın "Kürt sorununu barışçıl temelde çözmek için Türkiye için tarihi bir fırsat olduğu" düşüncesini vurguladılar. Kuşkusuz bu düşünce hem Öcalan tarafından hem de Kongra-Gel adına konuşanlar tarafından "Biz Türkiye'nin bütünlüğünü herkesten çok istiyoruz." düşüncesi temelinde işlenerek ortaya kondu. Öcalan ve Kongra-Gel "yeniden yargılanmayı" Kürt ulusal sorununun çözümü için fırsat olarak propaganda ederken, farklı biçimde de olsa yargılanmayı kabul eden bir tavır içindedir. Yargılamanın "adil" olması gerektiğini savunmalarıyla da esas olarak AİHM ile hemfikirdirler.

Kongra-Gel Yürütme Konseyi şu tespiti de yaptı:

"AİHM bu kararı ile Avrupa'nın içinde yer aldığı, Kürdü inkâra dayanan, 20. yy sistemini ve zihniyetini bir kenara atmıştır. Kürdün Ortadoğu siyasi yaşamında yerinin olacağı 21. yy yaklaşımı ile böyle bir karara gitmiştir." (Özgür Politika, 14 Mayıs 2005)

AİHM'nin aldığı kararın kendisi Kürt ulusal sorununu inkar eden, Öcalan'ın

kaçırılması ve TC'ye teslim edilmesini onaylayan, tecrit edilmesini "normal" bir önlem olarak gören bir anlayışa dayanırken Kongra-Gel Yürütme Konseyi alınan kararı "Kürdü inkar ziyniyetinin bir kenara bırakılması" olarak değerlendiriyor. Açıkça kitlelerin bilincini karartıyor.

AİHM'in sorunu Kürt ulusal sorunu olarak ele almadığını Öcalan'ın avukatlarından Aysel Tuğluk şöyle ortaya koymaktadır:

"Aslında dava toplumsal ve siyasal bir dava. Kürt sorunu eksenli bir dava. Ancak AİHM de, Türkiye'deki yargılama gibi Kürt sorunu boyutunu görmezden gelen, ona girmeyen daha çok olayı bireysel ele alan bir bakış açısıyla davayı sürdürdü." (aynı yerden)

Yürütme Konseyi bu gerçeği çarpıtırken Kürt ulusal sorununa çözüm konusundaki yaklaşımını da ortaya koymaktadır. Konseyin yaptığı çağrı Kürt ulusal sorununun "çözümünün" emperyalistlerden beklendiğini, bu somut konuda bir kez daha ortaya koymaktadır. Sözkonusu çağrı şöyledir:

"Başta ABD olmak üzere, Kürt sorunu ile ilgili tüm uluslararası ve bölgesel güçler bu durumu dikkate alarak, bu hukuksal sürecin Kürt sorununun demokratik çözümü ile sonuçlanması konusunda pozitif katkılarını sunmalıdırlar." (aynı yerden)

Öcalan'ın "yeniden yargılanması"nın "Kürt sorununun demokratik, barışçıl çözümü" için fırsat olduğunu, "çözümün" tarafların uzlaşmasıyla, TC'nin bazı demokratik yasal değişiklikleriyle olacağını savunmaları kitlelere Öcalan'ın ve Kongra-Gel'in Kürt ulusal sorununun çözümü için mücadele ettikleri izlenimi

ni vermektedir. Fakat gerçek durum böyle değil.

Öcalan'ın "adil yargılanma koşulları gerçekleşmediği sürece" avukatlarının kendisini yeniden yargılanması için başvuruda bulunmalarını görüşüne ve TC yetkililerinin baştan verilecek kararın belli olduğu yönlü açıklamalarına karşı çıkmasına rağmen, Öcalan ve Kongra-Gel'in görüşleri Kürt ulusal sorununun çözümsüzlüğünün görüşleridir.

Öcalan önderliğindeki Kongra-Gel TC ile anlaşmaya yıllardır hazır olduğu gibi, gelinen yerde açıkça emperyalistlerle uzlaşmaya, anlaşmaya hazır olduğunu da açıkça ortaya koymaktadır.

Sömürgecilerden, emperyalistlerden ezilen uluslara, halklara dost olunmaya çağrı gerçeğinin Kuzey Kürdistanlı işçilere, emekçilere kavratılması görevi gibi, emperyalistlerle, sömürgecilerle anlaşma, işbirliği temelinde ulusal sorunun gerçek anlamda çözülemeyeceği; ulusal sorunun gerçek çözümünün ancak işçi ve emekçilerin iktidarının sağlanacağı gerçeğinin kavratılması görevi de önümüzde duruyor.

Bunu yerine getirecek olan da biz komünistleriz. Gücümüzün azlığına, görevlerin büyüklüğüne bakarak umutsuzluğa kapı açmaya izin vermeyelim. Gerçekler, doğrular er ya da geç kendisini kabul ettirecektir!

Ne TC'nin, ne de emperyalistlerin Öcalan şahsında ulusal baskıya, zulme karşı çıkan Kürt ulusal mücadelesini yargılama hakkı yoktur. Suçlu ve yargılanması gereken sömürgeci faşist Türk devletidir.

5 Haziran 2005 ✕

Eğitim adına asimilasyon!

Öteden beri adet olmuş. Politikacı eşleri, özellikle de Başbakan ya da Cumhurbaşkanı eşleri kendilerine bir sosyal faaliyet alanı seçiyor ve bununla medyatik olmaya çalışıyorlar. Seçilen alanlar daha çok kadınların ve çocukların sorunları ya da sağlık sorunları gibi alanlar... Böylelikle örneğin bir başbakan eşi olarak boş oturup durmadıklarını, topluma faydalı işler yaptıklarını göstermeye çalışıyorlar. Etraflarına topladıkları ve çoğu zaman parayla satın aldıkları medyayla birlikte yola çıkıyor ve kendilerince "ülke sorunlarını" çözmeye çalışıyorlar. Bu arada başbakan eşi olarak eşlerini desteklemek için de bir dahaki seçimlere yatırım yapmaktadırlar...

TC politik arenasına bu geleneği ilk sokanlar Özallar oldu. Semra Özal etrafına Papatyalar olarak anılan bir grup kadın ve yanına ufak çaplı bir medya ordusu topladı... Sonra da ver elini ülkenin "üçra köşeleri"... Papatyalar imam nikahıyla evlilere toplu nikah kıydılar, sünnet düğünleri düzenlediler ve sık sık da sözümona "sosyal faaliyetler" için gelir sağlama adına düzenledikleri kermeslerde kendileri gibi zengin kadınlarla eğlendiler. Özal dönemi boyunca Papatyalar hep gündemdeydi.

Şimdi Başbakan Erdoğan'ın eşi Emine hanım bu geleneği sürdürmeye çalışıyor. Semra hanımdan biraz farklı da olsa, izlenen yol aynı. Biraz farklılık olacak tabii ki: Semra hanım Batılı liberal tarzıyla, bol takılı ve açık giyim tarzıyla, puro içmesiyle, zenginleri ve eğlenceyi sevmesiyle medyaya haber ve (istenir) "skandal" oluyordu.

Modern islama oynayan Emine hanımın tarzı ise biraz daha farklı. O da kıyafetiyle, hal ve davranışıyla ve öncelikle de "kapalı" olmasıyla kendisinden söz ettiriyor. Onun "skandalları" açık-seçiklik ve eğlence düşkünlüğü ve Amerikan tarzıyla değil, kapalılık ve "islami tarz"la oluyor.

Emine hanım da "Papatyalar" misali bir kadın çevresi toplamış bulunuyor etrafına. Bunlar tabii ki, zengin-burjuva sınıftan kadınlar. Zamanında Semra hanım Türk Kadını Güçlendirme Vakfı kurmuştu. Şimdi Emine Hanım da Tüm İş Kadınları Derneği'ni (kurucusu değilse bile) faaliyete geçiriyor. TÜSİAD, BOSSA gibi kuruluşlara üye iş kadınlarıyla temaslarda bulunuyor ve bunları çevresinde toplamaya çalışıyor. Ve bunda da epey başarı sağlamış durumda. Pakistan ve Suriye gezisinde ona Demet Sabancı Çetindoğan, Kütahya Porselen'den Sema Güral gibi kişiler refakat etti. Uzun lafın kısası, Emine hanım sanayici, işkadını ve zenginler sınıfından kadınların "sorunları"na sahip çıkıyor. Onların önüne düşüyor, devletler arası gezilerde bu sınıfın kadınlarına yeni fırsatlar için pazarlıklar yürütülüyor ve bu arada da yaptığı "faydalı" işlerle sürekli gündemde olmaya çalışarak eşi Tayyip Erdoğan'ın imajını yükseltmeye / desteklemeye çalışıyor.

Emine hanımın el attığı "sorunlar"dan biri de kızların okutulması... Okulların açılış döneminde "Haydi kızlar okula" kampanyası başlatıldı ve bu kampanya hâlâ sürüyor. "Okumayan kızımız kalmamasın" diyerek başlatılan ve UNICEF ile bir dizi kuruluşun

ortaklaşa düzenlediği bu kampanyaya Emine hanım özelde el atmış durumda. Milliyet gazetesi kampanya için para bağışları topluyor ve bağışta bulunan kişi ve kuruluşların listelerini yayınlıyor. Hedeflerinin okumayan kız çocuğu bırakmamak olduğunu açıklıyorlar. Kızların okumaları, eğitim görmeleri iyi hoş da, bu meselenin bir de başka tarafı var:

Okula gitmeyen ya da gidemeyen kız öğrencilerin en büyük bölümü Kuzey Kürdistan'ın yerleşim bölgelerindedir. Kız çocuklarının okullaşması istenirken ama onlara gösterilen adres Türk devletinin okullarıdır. Anadilleri Kürtçe de olsa, Arapça da olsa okullardaki resmi dil Türkçe'dir. Öğretilen içerik ise Türk şovenisti ve cinsiyetçidir. Kızlar okula çağrılmaktadır, fakat onların gerçek durumlarının ve ihtiyaçlarının hiçbir şekilde gözönünde tutulmadığı, tam tersine kızların okullaştırılmasının Kürt ulusu ve azınlık milliyetlere uygulanan asimilasyon politikasının bir parçası olarak gündeme geldiği açıktır. Kürt kızlarının Kürtçe, Arap kızlarının Arapça eğitim hakkı -herkesin kendi anadilinde eğitim hakkı- kabul edilmemektedir. Okul çağına kadar anadilini konuşan kızların birden okulda Türkçe okuyup-yazma öğrenmeleri talep edilmekte ve bu da çok büyük bir "hayırseverlik" olarak gösterilmektedir. Kızların okullaşması tabii ki gereklidir. Bizim ama salt, kız çocuklarını okullara göndermeyen feodal zihniyetle değil, okullardaki şovenist-faşist-cinsiyetçi eğitim sistemiyle de sorunumuz var. Biz aynı zamanda nasıl bir eğitim ve ne için eğitim sorusunu da soruyoruz.

Emine hanımın öncülüğündeki kampanyanın en önemli özelliklerinden biri de "hayırseverlik" anlayışıyla yürütülmesidir. Bu kampanya çerçevesinde Kuzey Kürdistan-

Türkiyeli insanlar bağış yapmaya, hayırlı bir iş yapmaya çağrılmaktadır. Bu da burjuva kadınların her dönemki yaklaşımlarından biridir. İşçi ve emekçi kitlelerinin çocuklarının eğitimi "hayırseverlik"le çözülecek bir sorun değildir. Çocukların öğrenimi ve eğitimi toplumsal bir görevdir ve devlet bu görevini yerine getirmek zorundadır. Devlet, her çocuğun gidebileceği okul inşa etmekle yükümlüdür. Devlet çocukların en demokratik, en ileri eğitim ve öğretimini sağlayacak bir öğretim sistemi yaratmakla yükümlüdür. Anadilde eğitim hakkı bunun en temel şartlarından biridir.

Fakat biz, bütün bunları Türk devletinden beklenemeyeceğini biliyoruz. Türk devleti, bütün toplumun eğitilmesi ve en yüksek öğrenimden geçmesi diye bir görev tanıtmamaktadır. O bunu çoktan özel bir soruna dönüştürmüştür. Bugün Kuzey-Kürdistan Türkiye'de paralı eğitim gündemdedir. Mevcut sistem içinde iyi bir öğrenim görmek ailelerin ekonomik durumlarına bağlıdır. Zenginler kendi çocukları için en iyi imkânları sağlarlarken, fakirlerin okula gitmesi de kampanyalara birkaç lira hibede bulunacak "yardımsever vatandaşlar"a kalmaktadır.

Bu tür kampanyaların kızların okullaşması ve iyi bir öğrenimden geçmesi sorununu gerçek anlamda çözmekten çok uzak olduğu açıktır. Göstermelik kampanyalar değil, bütün kız ve erkek çocuklara kendi anadilinde, demokratik ve parasız eğitim! Uğruna mücadele edilmesi gereken talep budur.

Emekçi kızlarının burjuva kadınlarının hayırseverliğine ihtiyacı yoktur. Bütün zenginlikleri yaratan emekçilerin elleridir. Onlar yarattıkları zenginliklerden kendilerine düşen payı talep etmektedirler. Ve bu hakkı er geç mücadeleyle alacaklardır.

11 Haziran 2005 ✘

Bolşevikler ve federasyon üzerine bir deneme...

Çarlık Rusya'sında Bolşevikler Ekim Devrimi'ne kadar, programatik olarak ulusal sorununun çözümü için kendi kaderini tayin, ayrı devlet kurma hakkını savunmanın yanısıra bölgesel özerkliği de savundular. Federasyon tipi bir çözüme karşı polemik yürüttüler. Ekim devriminden sonra ise, ulusal sorunun çözümü için federasyonu savundular. Bu yazı Rusya'da Bolşevikler somutunda bu tarihsel deneyimi, tecrübeyi aktarmaya, ulusal sorunun çözümünde gidilen değişikliklere dikkat çekmeyi hedeflemektedir.

Rusya'da ulusal sorun SBKP(B) tarihinde kısaca şöyle aktarılmaktadır:

"Çarlık Rusya'sı bir halklar hapisanesiydi. Çarlık Rusya'sının çok sayıdaki Rus olmayan milliyetleri her türlü haktan tamamen yoksundu ve durmadan akla gelebilecek her türlü hakaret ve aşağılanmalara maruz bırakılıyorlardı. Çarlık Hükümeti, Rus nüfusa, milli bölgelerin yerli halklarını aşağı bir ırk olarak görmeyi öğretmeye çalışıyor, bu halklara resmen **inorodtsi** (yabancı kökenliler) adını veriyor, onlara karşı nefreti ve aşağılamayı kışkırtıyordu. Çarlık hükümeti, kasten ulusal düşmanlığı körükliyor, bir halkı diğerinin üstüne saldırtıyor, Yahudi pogromları, Kafkasya'da Tatar-Ermeni katliamları tezgahlıyordu." (Stalin, Eserler Cilt 15, Sayfa 19, İnter Yayınları)

Bolşevikler Rusya'da yakıcı sorunlardan biri olan ulusal soruna, en başından

itibaren gerekli önemi vererek, propağanda ve ajitasyonlarında geniş yer verdiler. Partinin örgütlenmesi noktasında, ulusal sorunun çözümü noktasında tutarlı görüşler savundular.

RSDİP (Rusya Sosyal Demokrat İşçi Partisi) 1. Kongresi Mart 1898 yılında yapıldı. 1. Kongre'de ulusal sorun üzerine alınmış bir karar yoktur.

Ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı

Partinin yaratılması, Marksist çevre ve örgütlerin birleştirilmesi, program ve tüzüğün kabulü görevi RSDİP'nin 2. Kongre'si ile yerine getirildi. Parti tarihinde bu konuda söylenenler şunlardır:

"Bund'cular ve Polonyalı Sosyal-Demokratlar, ulusların kendi kaderlerini tayin hakkına karşı çıktılar. Lenin daima, işçi sınıfının ulusal baskıya karşı mücadele etmeyle yükümlü olduğunu öğretmişti. Bu talebin Programa konulmasına karşı çıkmak, proleter enternasyonalizminden vazgeçmeyi önermek ve ulusal baskıya suç ortağı olmakla birdi." (Stalin, Eserler Cilt 15, Sayfa 57)

RSDİP'nin 2. Kongresi'nde; Bund ve Polonyalı Sosyal Demokratların itirazlarına rağmen, ulusal sorunda ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı talebi kabul edilmiştir. Aynı zamanda kongrede Parti Programı da kabul edilmiştir.

Ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı; (Bolşevikler bu hakkı her durumda ayrılıp ayrı devlet kurma hakkı olarak kavramış ve öyle savunmuşlardır.) Çarlık Rusyası'nda ezilen uluslar için savunulan temel program maddesi olmuştur. Aynı bağlamda tavrı takınan Lenin şunları söylemektedir:

"Parti programının taslağında, başka hususların yanında "devlet içindeki tüm ulusların kendi kaderini tayin hakkını tanımayı" da garanti altına alan demokratik bir anayasa temelinde cumhuriyet talebini ileri sürdük. Bu program talebi birçoklarına yeterince açık değilmiş gibi geldi." (Lenin, Programımızda Ulusal Sorun, 15 Temmuz 1903, Ulusal ve Sömürgesel Ulusal Sorun Üzerine, Sayfa 23, İnter Yayınları)

Demokratik bir anayasa, demokratik cumhuriyet Rusya'da devrim talebidir. Ulusların kendi kaderini tayin etme hakkı da dahil olmak üzere, bütün bu talepler ancak Çarlık rejiminin devrimle yıkılması ile mümkündür. Bolşevikler tarafından da sorun böyle ele alınmıştır.

Ulusal sorunun çözümü için bölgesel özerklik

Rusya'da Bolşevikler devrim sonrası, ayrılmak istemeyen bütünün çerçevesi içinde kalmak isteyen ezilen uluslar için, program maddesi olarak bölgesel özerkliği savundular.

"Biricik doğru çözüm, **bölgesel** özerkliliktir, Polonya, Litvanya, Ukrayna, Kafkasya vb. gibi belirginleşmiş birimlerin özerkliğidir. Bölgesel özerkliğin üstünlüğü öncelikle şudur: Burada sözkonusu olan topraksız bir kurgu değil, fakat belirli bir toprakta yaşayan belirli bir ahalidir. Bundan başka bu özerklik, insanları uluslara göre ayırmaz, ulusal engelleri sağlamaş-

tırmaz -aksine engelleri yıkar ve farklı bir ayırımın, sınıflara göre ayırımı yolunu açmak için nüfusu birleştirir. Son olarak bu özerklik, sözkonusu bölgenin, ortak merkezin kararlarını beklemek zorunda kalmaksızın doğal zenginliklerini en iyi biçimde kullanma ve üretici güçleri geliştirme olanaklarını sağlar -ki bunlar ulusal özerkliğin içermediği fonksiyonlardır." (Stalin, Marksizm Ulusal Sorun ve Sömürge Sorunu, Sayfa 75, İnter Yayınları)

Stalin ulusal sorunun çözümünde, ulusal kültürel özerkliği savunanlara karşı, bölgesel özerkliği savunuyor ve gerekçelendiriyor. Stalin'in "Marksizm ve Ulusal Sorun" başlıklı yazısındaki takındığı tavır, aynı zamanda ulusal sorunda partinin de tavrıdır.

"Parti kapsamlı bir bölgesel özerklik, yukarıdan denetimin ortadan kaldırılması, zorunlu devlet dilinin kaldırılması ve yerel halk tarafından bizzat saptanacak olan ekonomik koşullar ve yaşam koşulları, halkın ulusal bileşimi vs. temelinde özyönetim bölgeleriyle özerk bölgelerin sınırlarının saptanmasını talep eder." (Lenin, Ulusal Sorunda Karar, 16 Mayıs 1917, Ulusal ve Sömürgesel Ulusal Sorun Üzerine, Sayfa 508)

Lenin'den yaptığımız, diğer şeyler yanında bölgesel özerkliği de içeren karar tasarısı, Partinin Nisan (1917) Konferansı tarafından da kabul edilmiştir.

Federasyona karşı mücadele

Ulusal sorunda; ulusların kendi kaderini tayin hakkı yanında bölgesel özerkliği, sorunun çözümü olarak savunan Bolşevikler; 1917 Ekim Devrimi'ne kadar federasyon tipi bir çözüme karşı, bu çözümü savunanlara karşı ideolojik mücadele yürüttüler. Bu bağlamda birkaç örnek vermek istiyoruz:

"Biz kesinlikle demokratik merkezîyetçilikten yanayız. **Federasyona** karşıyız. Biz Jakobenlerden yanayız ve Jirodenlere karşıyız." (Lenin, S. G. Şaumyan'a Mektup 23 Kasım 1913, Ulusal ve Sömürgesel Ulusal Sorun Üzerine, Sayfa 117)

Lenin, özerkliğe karşı olan, sadece bölgelerin öz yönetiminden yana olan, Şaumyan'a gönderdiği mektupta, aynı zamanda federasyona da karşı olduğunu belirtiyor.

"Federasyon, eşit olanların bir ittifakıdır, **genel** muvafakati gerektiren bir ittifaktır. Nasıl olur da, **bir** tarafın, diğer tarafın onunla **muvafakati** üzerine hakkı olabilir? Bu saçma. Biz ilke olarak federasyona karşıyız; federasyon ekonomik birliği zayıflatır, yekpare bir devlet için uygunsuz bir tiptir." (agk., Sayfa 117)

Lenin aynı yerde; "Kendi kaderini tayin hakkı sadece ayrılma hakkı anlamına gelmez. O, federatif bağlanma hakkı, özerklik hakkı anlamına da gelir." görüşünü savunan S. G. Şaumyan'ın bu düşüncesini de eleştirerek, kendi kaderini tayin hakkının sadece ayrılma hakkı anlamına geldiğini belirterek eleştiriyor. Federasyonu eşit olanların ittifakı olarak gören Lenin, ilke olarak federasyonu da reddediyor.

"Elbette Marksistler federasyona ve ademi merkezîyetçiliğe düşmandır, ve bunun nedeni de çok basittir, çünkü kapitalizm, gelişimi için mümkün olduğunca büyük ve mümkün olduğunca merkezileşmiş devletleri ister. **Diğer koşullar aynı kalmak şartıyla**, sınıf bilinçli proletarya daima daha büyük devletten yana olacaktır." (Lenin, Ulusal Politika ve Proleter Enternasyonalizm Sorunları, Sayfa 45, İnter Yayınları)

"Fakat çeşitli uluslar ortak bir devlet oluşturdukları sürece ve ölçüde, Marksistler hiçbir koşul altında federatif prensi-

bi veya ademi merkezîyetçiliği propaganda etmeyeceklerdir." (agk., Sayfa 46)

Bu iki alıntıda da Lenin, federasyona, federatif prensibe karşı çıkarak eleştiriyor.

"Kendi kaderini tayini tanımak, federasyon ilkesini tanımakla eş anlamlı değildir. Kişi bu ilkenin kesin düşmanı, demokratik merkezîyetçiliğin yandaşı olabilir, fakat tam demokratik merkezîyetçiliğe giden biricik yol olarak federasyonu, ulusal hak eşitsizliğine tercih edebilir. İşte bu bakış açısından hareketle merkezîyetçi Marx, İrlanda ile İngiltere arasında bir federasyonu bile, İrlanda'nın İngiltere tarafından zorla boyunduruk altında tutulmasına yeğlemiştir." (agk., Sayfa 135)

Lenin burada da Marks'ın İrlanda konusunda tanıklığına başvurmakta, demokratik merkezîyetçiliğe giden biricik yol olarak federasyonun görüldüğü noktada, federasyonu ulusal hak eşitsizliğine tercih etmektedir.

Federatif bir çözüm: Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği

Ekim Devrimi dönemine kadar, Rusya'da ulusal sorunun çözümü olarak savunulan bölgesel özerkliğin yerini Ekim Devrimi'nden sonra federasyon tipi bir çözüm almıştır.

"Rusya Sovyetler Cumhuriyeti, özgür ulusların özgür birliği temelinde Ulusal Sovyet Cumhuriyetlerinin Federasyonu olarak kurulur." (Emekçi ve Sömürülen Halkın Hakları Bildirgesi, Ocak 1918, Ulusal ve Sömürgesel Ulusal Sorun Üzerine, Sayfa 528)

"Aynı amaçlarla Parti, tam birliğe giden yolda geçiş biçimlerinden biri olarak, Sovyet tipinde örgütlenmiş devletlerin federatif birliğini önerir." (RKP(B) Rusya Komünist Partisi (Bolşevik) 8. Parti Kongresi

Kararı. Mart 1919, Marksizm Ulusal Sorun ve Sömürge Sorunu, Sayfa 360)

Peki Rusya'da ulusal sorunda, bölgesel özerklik çözümünden, federasyon tipi bir çözüme götüren değişiklik nedir? Bu soruya Stalin'den yanıt verelim:

"5- Ekim Devrimi, Partimizin ulusal sorunundaki kararlarının pratik sonucunu çıkardı. Ekim Devrimi, ulusal baskının başlıca taşıyıcıları olan çiftlik sahipleri ile kapitalistlerin iktidarını devirerek ve proletaryayı iktidara getirerek, bir vuruşta ulusal boyunduruk zincirlerini parçaladı, halklar arasındaki eski ilişkileri altüst etti, eski ulusal düşmanlığa kesin bir darbe indirdi, halkların işbirliği için zemini düzledi ve Rus proletaryasına, yalnızca Rusya'da değil, ama Avrupa ve Asya'da da, diğer uluslardan kardeşlerinin güvenini kazandırdı. (...)

6- Ama Ekim Devrimi'nin sonuçları yalnızca ulusal baskının kalkması, halkların birleşmesi için bir dayanağın yaratılmasıyla tükenmez. Gelişme seyri içinde Ekim Devrimi, halkların bu birleşmesinin biçimlerini de ortaya çıkardı ve halkların **bir** federal devlet halinde birleşmesinin temel hatlarını çizdi. Devrimin birinci döneminde, çeşitli milliyetlerin emekçi yığınları, kendilerini bağımsız bir ulusal büyüklük olarak hissetmeye başladıklarında; yabancı müdahalenin ise henüz gerçek bir tehlike oluşturmadığı bir sırada, halkların işbirliği henüz kesinlikle belirlenmiş, sıkı sıkıya saptanmış bir biçim almamıştı. İçsavaş ve müdahale döneminde, ulusal cumhuriyetlerin askeri öz savunmasının çıkarları önplana çıktığında, iktisadi inşanın sorunları ise henüz gündemde durmazken, işbirliği askeri bir ittifak biçimini aldı. Nihayet savaş sonrası dönemde, savaşın yıkıma uğrattığı üretici güçlerin yeniden inşası sorunları önplana çıktığında,

askeri ittifak iktisadi bir ittifakla tümlandiydi. Ulusal cumhuriyetlerin Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği halinde birleşmeleri, işbirliği biçimlerinin gelişmesinde, bu kez halkların yekpare bir çok-uluslu Sovyet devleti içinde askeri, iktisadi ve siyasi birleşmesi karakterine bürünen son evresini oluşturur." (Stalin, Marksizm Ulusal Sorun ve Sömürge Sorunu, Sayfa 172-173)

Ekim Devrimi, Stalin'in de vurguladığı gibi ulusal baskının başlıca taşıyıcıları olan, çiftlik sahipleri ve kapitalistlerin iktidarına son vermiştir. Proletaryanın iktidarı sonucu ulusal boyunduruk zincirleri parçalanmış, ulusal baskıya son verilmiştir. Ayrılmak isteyen uluslara (Finlandiya), ayrılma yanlış bulunmasına rağmen, ayrılma hakkı tanınmıştır. Ayrılmak istemeyen, bütünün çerçevesinde kalmak isteyen ulusal cumhuriyetlerle, emperyalistlerin müdahalesi döneminde yaşanan içsavaş döneminde kurulan askeri ittifakın yerini, içsavaş sona erdikten sonra ekonomik ittifak almıştır. Ekonomik ittifak, halkların bir federal devlet şeklinde birleşmelerini sağlamıştır. Bu dönemde ulusal cumhuriyetler Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği (1922) halinde birleşmişlerdir.

SSCB'yi ilk oluşturan cumhuriyetler şunlardır: 1- Rus Sosyalist Federatif Sovyet Cumhuriyeti, 2- Ukrayna Sosyalist Cumhuriyeti, 3- Trans-Kafkasya Sosyalist Federatif Sovyet Cumhuriyeti, 4- Byelorus Sosyalist Cumhuriyeti.

Halkların SSCB şeklinde birleşmesi, Ekim Devrimi öncesinde öngörülen bir gelişme, plan değildi. Yazı içerisinde de vurguladığımız gibi, öngörülen, plan bölgesel özerkliği. SSCB gibi bir birleşmeye, halkların bir federal devlet halinde birleşmelerinin yolunu Ekim Devrimi açmıştır.

Bolşeviklerin Ekim Devrimi öncesinde, ulusal sorunun çözümü için savundukları bölgesel özerklik düşüncesi, planı yanlış değildi. Bölgesel özerklik de, ulusal bölgelelerin geniş özerkliği öngörüyordu.

Ekim Devrimi'nden sonra, gelişme halkların bir federal devlette birleşmeleri şeklinde oldu. Bu gelişme önceden öngörülmemişti. Fakat gelişme buna yolaçtığı anda, Bolşevikler Ekim Devrimi öncesi ne savduklarının bilincinde olarak, federatif birliği savundular. Bu da yanlış değildi.

Lenin Komünist Enternasyonal II. Kongresi için hazırladığı; 'Ulusal ve Sömürgele Soruna İlişkin Tezlerin İlk Taslağı'nda, tam birliğe geçiş biçimi olarak federasyonu genelleştirmektedir.

"7- Federasyon, çeşitli ulusların emekçilerinin tam birliğine bir geçiş biçimidir. Federasyon; gerek Rusya Sosyalist Federatif Sovyet Cumhuriyeti'nin diğer Sovyet Cumhuriyetleriyle (geçmişte Macaristan, Finlandiya, Letonya, bugün ise Azerbeycan, Ukrayna), gerekse de Rusya Sosyalist Federatif Sovyet Cumhuriyeti içindeki, eskiden ne kendi devleti, ne de özerkliği olmayan (örneğin 1919'da ve 1920'de Rusya Sosyalist Federatif Sovyet Cumhuriyeti'nde kurulan Başkır ve Tatar özerk cumhuriyeti) uluslarla ilişkilerde, amaca uygunluğunu pratikte kanıtlamıştır." (Ulusal ve Sömürgele Ulusal Sorun Üzerine, Sayfa 577-578)

Lenin'in formüle ettiği tezler bir takım değişikliklerle kabul edilerek Komünist Enternasyonalin tezleri haline gelmiştir.

Dört Sovyet cumhuriyetinin birliği olarak kurulan SSCB, süreç içerisinde 16 sovyet cumhuriyetinin birliği haline dönüşmüştür. Her sovyet cumhuriyetinin içinde de özerk bölge, özerk çevre vardır.

İbrahim yoldaş ve bölgesel özerklik
İbrahim Kaypakkaya yoldaş; 'Türkiye'de Millî Mesele' başlıklı yazısında, "Marksist-Leninist hareketin demokratik halk diktatörlüğü sisteminde millî meseleye getireceği çözüm" bağlamında şu tavrı takınmaktadır:

"Demokratik halk diktatörlüğü sisteminde bütün milletlerin ve dillerin tam hak eşitliği garanti edilecektir. Hiç bir zorunlu dil tanınmayacak, halka bütün yerli dillerin öğretildiği okullar sağlanacaktır. Halk devletinin anayasası, her hangi bir milletin, her hangi bir imtiyaza sahip olmasını ve millî azınlığın haklarına her hangi bir tecavüzü kesinlikle yasaklayacaktır. Her ulusa kendi kaderini tayin etme hakkı tanınacaktır. Bütün bunların gerçekleşmesi için, özellikle yaygın bölgesel özerklik ve tamamen demokratik yerel kendi kendini yönetim gereklidir. Bu özerk ve kendi kendini yöneten bölgelerin sınırları ekonomik ve sosyal şartlar, nüfusun millî bileşimi vb. temeli üzerinde bizzat mahalli nüfus tarafından tayin edilecektir.

Millî meseledeki temel şiarımızı bir kere daha tekrarlayalım:

"Bütün uluslar için tam hak eşitliği; ulusların kendi kaderini tayin etme hakkı; bütün ülkelerin işçilerinin (ve ezilen halklarının) birleşmesi." (Marks, Engels, Lenin, Stalin ve Komintern'de Ulusal Sorun Üzerine Eğitim Notları, Sayfa 250)

İbrahim yoldaşın "demokratik halk diktatörlüğü sisteminde millî meseleye" getirilecek çözüm bağlamında savunduğu düşünceler doğru düşüncelerdir. Bu düşünceler; aynı zamanda Marksizmin-Leninizmin ulusal sorun ile ilgili önermeleri ile uyum içerisindedir.

Mayıs 2005 ✕

"Bölücü TKK ve TKK"

Dergimizin okurları kuşkusuz ki konu edindiğimiz meseleyi burjuva basından da izlemişlerdir. Yine konu hakkında kimi "sol", devrimci dergilerde de tavrı takınıldı. Bu açıdan konunun yabancıları değil. Buna rağmen ama, kısaca da olsa konu hakkındaki görüşlerimizi okuyucularımızla paylaşmak istiyoruz.

Aslında bir soru anketi yapıp sorumuza doğru cevap veren okuyucularımıza kitap hediye etmek de aklımıza gelmedi değil... Ama tüm okurlarımızın doğru cevap vereceğini düşünerek, bu yükün altından kalkamayacağımıza karar verdiğimizden kitap hediye etme işinden vazgeçtik.

Yazımıza attığımız başlık, aslında Türkiye Cumhuriyeti denen devletin acaypılıkları sonucudur. Bu devletin yöneticileri, bakanları, ya da bakmayanları tam da devletin karakterine uygun... Çoğu kez tekrarlandığı için artık herkesçe bilinen deyimde göre "burası Türkiye!" Her şey mümkündür!

Bilindiği gibi TC'nin AB'ye üyelik müzakereleri tarihi alması için yaptığı yasal değişiklikler sürecinde, kitlelere Türkiye'nin "demokratikleştiği" masalları anlatıldı, anlatılıyor... Ama kâğıt üzerinde yapılan kimi değişikliklerin gerçekten de faşizmden burjuva demokrasisine gidiş açısından ileri adımlar olması gerçeği de, Türkiye'de faşizmin hâlâ egemen olduğu gerçeğini değiştirmiyor. Türk devletinin yöneticileri de "alışmış

kudurmuştan beter" misali 82 yıla yakın bir yönetim tarzının, sistemin alışkanlıklarından kurtulamıyorlar... Faşist düşünce sistemi bunların etine-kemiğine işlemiş.

Sömürgeci faşist Türk devletinin ve yöneticilerinin en büyük fobilerinden biri "ülkenin bölünmesi" tehlikesidir. Onların gerçek bir bölünme karşısındaki tavırlarını bırakın bir kenara, "bölünme" varsayımı, olasılığı bile, hatta "bölünme" düşüncesi bile onları "vatanın ve milletin bölünmez bütünlüğünü savunmada saldırgan" kılabilmektedir...

"Bölünmez bütünlüğünü" savundukları "vatanın" ilhak ve işgal edilmiş Kürdistan'ın Kuzeyi ile Ermenistan'ın Batı'sını, Pontus ülkesini (Lazistan'ı), Hatay'ı vd. bölgeleri içerdiği zaten en başından reddedilmektedir.

Türk devletinin şoven, ırkçı zihniyeti özellikle yöneticilerin kafalarında o kadar yerleşmiş ki, kafaları tam bir beton yığını... TC'nin resmi devlet sınırları içinde yaşayan ve Türk olmayan ulus ve ulusal azınlıklar sözkonusu olunca, içinde ayarlanmış ve uzaktan kumandayla yönetilen beton kafalar hemen "bölücülük tehlikesi var" diyerek saldırıya geçmektedir.

Bu zihniyet Kangal köpeği türünün Kürtlere, Kürdistan'a ait olduğu tespiti-ne bile tahammül edemeyen ırkçı, faşist bir zihniyettir.

Sadece insanlara karşı değil, hayvanlara, bitkilere karşı da "vatanın ve

milletin bölünmez bütünlüğü" garanti altına alınmaya çalışılıyor. Yasakçı zihniyetin mantığına göre sözkonusu garanti de, yasaklarla, isim değişiklikleriyle sağlanabiliyor...

Okularımız bu arada konumuzun ne olduğunu fark edip başlıkta neden iki kere TKK kısaltmasını yazdığımızı çözmeye çalışıyor... Dediğimiz gibi bu başlık TC yöneticilerinin acayıplıklarının sonucudur. Başlığın açıklaması ise "Bölücü Tilki-Koyun-Karaca ve Türklüğü Koruma Kanunları"dır.

Evet, Mart ayı başlarında Çevre ve Orman Bakanlığı, "Türkiye'nin üniter yapısını bozucu nitelikte kastlı olarak adlandırma yapıldığı" gerekçesiyle, içinde Kürdistan ve Ermeni kavramları geçen bazı hayvanların adlarını değiştirdi!

Çevre bakanlığını doğanın korunması olarak değil TC'nin devlet sınırlarını korumak ve Ormanları korumayı da "orman kanunu" çıkarmak olarak kavrayan bir bakanlığın bundan başka yapacağı bir iş de olmazdı... Çevre ve Orman Bakanlığı aldığı bu kararla "vatanın bö-

lünmez bütünlüğünü" koruduğu için aslında madalyayla ödüllendirilmeliydi...

Sözkonusu isim değişikliğiyle artık "Vulpes Vulpes Kurdistanica" adlı kızıl tilki, "Vulpes Vulpes" olarak Kürt kimliğinden "Türkiye vatandaşlığı üst kimliğine" terfi etmiş, kurnazlıklarını Çevre ve Orman Bakanlığı'nın danışmanlarından aldığı Türkçe derslerle icraa edecek...

"Ovis Armaniana" adlı koyun ise "Ovis Orien Anatolicus" (Anadolu Yaban Koyunu) kimliğiyle, "Anadolu'da" hangi dilde meleyeceğinin çabası içinde Ermeniceden Türkçeye kadar çok dilli meleyebilecek.

Yine adında Ermeni kavramı geçen "Capreolus Capreolus Armenius" adlı karaca türü de Ermeni kimliğinden "kurtulup" bölücü olmaktan çıkarılmıştır.

Türklüğü Koruma Kanunları Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından ortaya konmasıyla, bölücü Tilki-Koyun-Karaca memleketi çoktan bölmüş olacaktı...

TKK'yı başka türlü de açımlayabilirsiniz tabii ki. Fantazinize sınır koymadan öneride bulunun bakalım. Bizim bir

önerimiz hayvanları da, bitkileri de içeren Türleri Koruma Kanunu'nun yapılması ve isim değişikliklerini bilimsel gerekçeler ve nedenler dışında gerekçesi ve nedeni ne olursa olsun değiştirmenin yasaklanmasıdır.

Mademki hayvan isimlerinin değiştirilmesi bölücülüğü ortadan kaldırıyor, biz

hayvan isimlerinin değiştirilmesine bu nedenle de karşıyız. TC'nin ilhak ve işgale dayalı zoraki birliği ve resmi sınırları karşısındaki tavrımızla bölücü olduğumuzu bir kez daha ilan ediyoruz.

Çevre ve Orman Bakanı Osman Pepe, başbakanının Kasımpaşalılığını aratmayan bir tavırla, "bilimsellik kılıfı altında bölücülük yapıldığını" açıklayarak "Kimse bize kuzu postunda kurdu yutturamaz. Yutmayız." açıklamasını yaptı. TC'nin Çevre ve Orman Bakanlığı'nın bu tavrı, bize gerçek anlamda acayip gelmedi. Bu tavır TC'nin yöneticilerinden beklenecek bir tavrıdır. Aslında acayip olacak olan herhangi bir bakanlığın şu ya da bu bitkiye, ya da hayvana "Kurdistanicus" ya da "Armenius" isimlerini vermesi olurdu...

Sözkonusu isimlendirmelerin kesin tarihini bilmiyoruz. Ama yarım yüzyıl ile bir yüzyıllık isimlendirmeler olduğu ima ediliyor. Buna rağmen sözkonusu bakanlığın açıklamasında "yabancı bilim adamlarının" "önyargılı zihniyetle isim" verdikleri anlatılıyor. Böylece "kökü dışarda"nın temeli de atılmış oluyor! Bakanlığa bağlı yetkililerden Mustafa Yalınkılıç Bakanlığın görüşlerini şöyle ifade ediyor:

"Türkiye üzerine çeşitli oyunlar oynanıyor. Değişik tür insanlar elini kolunu sallaya sallaya cirit atıyor. Bu isimleri, burada Kürt vardı, Ermeni vardı yargısı uyandırmak için özellikle kullanıyorlar. Biz de bu açıklamayı yaparak bunun önüne geçmeye çalıştık." (Hürriyet, 5 Mart 2005)

Yalınkılıç sanki bu isimlendirmeler daha yeni yapılmış gibi bir hava veriyor konuşmasında, bu arada tabii ki en te-

mel meseleyi hallediyor! Kürtler ve Ermenilerin "burada" olmadığını "belgeleyerek" "vatanı" kurtarıyor! Bu açıklamaya göre "burada" anda sadece Türkler yaşıyor. Geçmişte ise yine Türkler yaşıyordu... O zaman Kürtlerin, Ermenilerin bir dönem "burada" yaşamış olduğu "yargısını" uyandırmak izin verilecek iş değildir. Bu yargıyı uyandırmaya çalışanlar, olsa olsa bölücüler olabilirdi.

İşte TC'nin yöneticilerinin mantığı böyle işliyor. Siz Ermenilerin ve Kürtlerin varlığını inkâr ederseniz, bir dönem "buralarda" yaşamadığını kabul ettirseniz, o zaman örneğin Ermeni soykırımını gerçekliğinden de kendinizi kurtarabilirsiniz. İnkârcılık, ırkçılık, faşizm bir bütünlük arz ediyor TC'nin yöneticilerinde.

Bunları neden yazıyoruz peki? TC'nin faşistliği, Türk ulusu dışındaki ulus ve ulusal azınlıkların ulusal kimliğinin inkâr edildiği; Ermeni soykırımının ve Kürtlere uygulanan katliamların inkâr edildiği bilinmiyor mu?

Biliniyor tabii ki! Biliniyor bilinmesine de, TC'nin yapacağı kimi Anayasal değişiklikleriyle başta Kürt ulusal sorununu çözüleceği yönlü masalları anlatanlar, umutları TC'nin AB'ye üyeliğine bağlama vb. siyasete batanlar, kitlelerin bilinçlerini karartmakta, Kürt ulusunun ulusal kurtuluşu önünde engel olmaktadırlar.

Aslında Çevre ve Orman Bakanlığı'nın hayvan isimlerini değiştirme gerekçesi, nedeni bile, Kürt ulusunun kurtuluşu için bu sömürgeci faşist devlete karşı, devrim mücadelesini yürütmenin zorunluluğunu, gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Aşağıda 28. sayımızda, tartışma bölümünde yayınladığımız bir yazı hakkında bir yoldaşın eleştiri yazısını olduğu gibi yayınlıyoruz. —**stërka bolşewik**—

Nasıl bir parti inşası?

“KÜRDİSTAN KOMÜNİSTLERİNİN GÖREVİ: MARKSİST-LENİNİST PARTİ İNŞASI...” BAŞLIKLİ YAZI ÜZERİNE...

Stërka Bolşewik'in 28. sayısında, A. Serdar yoldaşın, “Kürdistan komünistlerinin görevi: Marksist-Leninist Parti İnşası” başlıklı yazısı yayımlandı. Yazı için yapılan ön açıklamadan ve yazarın yazının sonunda yaptığı açıklamadan, yazının 1995 yılında yazılan “Kürdistan Devrimi ve Komünistlerin Görevleri Üzerine Düşünceler” adlı broşürden alındığını, yazarın yazının içeriğini, yönelimini doğru bulduğunu öğreniyoruz.

Yazı bir bütün olarak Bolşeviklerin Kuzey Kürdistan'da, parti inşası konu-

sunda savundukları çizgiye terstir. Bu yazı da bu tersliğin kimi önemli yönleri üzerine duracaktır.

“Öncelikle, Kürdistan coğrafyasında bugüne kadar leninist parti sorununa teorik ve pratik bazda inşa bağlamında bir netliğin bulunmamış olmasının belirgin bir biçimde vurgulanması gerekir.” (SB Sayı 28, Sayfa 43)

A. Serdar yoldaş Kürdistan coğrafyasında Leninist parti inşa sorununda bir netliğin bulunmadığı iddiasını ortaya atıyor ve kendi düşüncesine göre bu belirsizliği tamamlamaya çalışıyor. Yol-

daş bu iddiayı ortaya atarken bir şeyi unutuyor: İki Aşamalı Parti Öğretisi ya da Bolşevik Parti İnşa Öğretisini! Bu öğreti; Bolşevikler tarafından Marksizm-Leninizm'in klasiklerine dayanılarak, yapılan araştırmalar sonucu ortaya konulmuş, meseleyi bir bütün olarak parti tartışmış, bu öğretinin evrensel olduğu 3. Kongre kararı ile de kabul edilmiştir. Bolşevik Parti İnşa Öğretisi 3. Kongreden beri (1986) Bolşevik Partinin çizgisinin temel bir parçasıdır.

Kuzey Kürdistan'da önüne Partiya Bolşewik (Kurdistana Bakur)'un inşasını koymuş bir parti var. Bu parti -partimiz-ML parti öğretisini “teorik bazda” savunuyor olduğu gibi; pratikte de iki aşamalı parti inşa öğretisi temelinde Kürdistan'ın Kuzey bölümünde somut adımlar atmıştır, atmaktadır.

A. Serdar yoldaş meselenin bu yanına hiç değinmemekte, yazısında genelde “Leninist tipte bir komünist parti” anlayışını ön plana çıkarmaktadır. Leninist Parti'den eğer içerikte Bolşevik Parti İnşa Öğretisi anlaşılıyorsa sorun yoktur. Fakat uluslararası alanda ve Kuzey Kürdistan-Türkiye'de Leninist Parti anlayışını savunduğunu söyleyen örgütler, partiler, gruplar Bolşevik Parti İnşa anlayışını ya da iki aşamalı parti öğretisini savunmuyorlar. Bunların Leninist partiden anladıkları başka şeydir. Bu nedenle Leninist parti inşasından, Leninist Parti'den A. Serdar yoldaş İki Aşamalı Parti Öğretisi'ni anlıyorsa, daha açık bir kavram olarak İki Aşamalı Parti Öğretisi'nin kullanılması daha doğrudur. Fakat A. Serdar'ın yazısı bütünlük içinde okunduğunda, onun da Leninist Parti'den,

Bolşevik Partiyi, Bolşevik Parti İnşa Öğretisi'ni anlamadığı ortaya çıkıyor.

İki Aşamalı Parti İnşası'ndan ne anladığımız 1986 yılında ve öncesinde kamuoyuna sunulmuştur. Burada kısaca bu öğretinin ne olduğuna vurgu yapmak istiyorum.

Bolşevik parti inşa öğretisi bütün ülkeler için geçerlidir. Bolşevik Parti inşası devrim öncesinden iki aşamadan geçmek zorundadır.

Birinci aşama: Teori, kadro, örgüt üçlemesinde partinin yaratılması. Üzerinde yürünebilir bir çizginin yaratılması (teori) ML'yi kavramış, sınıf mücadelesi içerisinde teoriyi uygulamada ustalaşmış özellikle de örgütçü kadroların yetiştirilmesi, kazanılması, (kadro), en zor şartlar altında işleyen sağlam bir aygıtın yaratılması (örgüt).

İşçi sınıfının öncüsünün kazanılması. Bunun için propaganda esastır. Parti güçsüz olduğu için egemenler içindeki çelişmelerden yararlanamaz, partinin taktiği güçsüzdür. Parti savunma aşamasındadır.

İkinci aşama: Esas görev milyonlarca kitlenin iktidarın ele geçirilmesi için mevzilere yerleştirilmesidir. Parti kitlesele hale dönüşür. Ajitasyon kitlelerin kazanılması için esastır. Partinin taktiği güçlüdür. Parti egemenler içerisindeki çelişmelerden yararlanabilecek durumdadır. (Bu konuda ayrıntılı bilgi için, BP sayı 27 ve Bolşevik sayı 21'e bakılabilir.)

Görüldüğü üzere parti inşası konusunda Bolşevikler açısından bir netlik vardır.

Bizim inşa planımız var olan durumdan yola çıkmakta; ve soruna enternas-

yonalist tarzda yaklaşmaktadır. Bu yüzden bizim inşa planımız, bugün olgu olarak 4 devlet tarafından bölünmüş olan Kürdistan için bir merkezi Kürdistan Partisi yaratmak yerine, bölünmüş parçalardaki Bolşevik-Komünist Partilerin, o ülkenin egemen ulusunun partileri ile birleşerek hareket etmesini öngörmektedir. A. Serdar yoldaşın çıkış noktası ise; "Kürdistan partisi"dir.

Parti inşası konusunda yanlış bir plan

Kısaca parti inşa anlayışımızı ortaya koyduktan sonra, A. Serdar yoldaşın parti inşasından ne anladığını kendi yazısından ortaya koyalım.

"Birleşik M-L Parti fikrinin Kürdistan özgülündeki somut uygulanişi; parçalarda partinin kollarının oluşturulmasının ardından bu seksiyonların bir tek merkeze kavuşturulmaları biçiminde olmalıdır." (Sayfa 46)

Yoldaşa göre önce, Kürdistanın dört parçasında ayrı ayrı partinin kolları oluşturulacak, sonra bu kollar, seksiyonlar tek bir merkeze kavuşturulacaktır. Böylece birleşik ML parti yaratılmış olacak.

"Eşzamanlı bir parti inşa anlayışı/pratiği savunulamaz. Objektif bir gözle her bir parçanın özelliklerini, gelişme ve hazırlık boyutuna bakıldığında da bunun en azından şimdilik mümkün olmadığı görülecektir." (Sayfa 46)

A. Serdar yoldaş Kürdistan'ın parçalarında eş zamanlı bir parti inşa anlayışını savunmuyor.

Hangi parçadan başlanacak sorusuna yoldaş şu cevabı veriyor:

"Somut olarak, bugün için partinin inşa faaliyetinin merkezini Kuzey Kürdistan Parçası oluşturmalıdır. Bir dizi nedenden ötürü Kuzey kesiminde/bölgesinde yoğunlaşma görevi öne çıkmış durumdadır." (Sayfa 46)

Yoldaş Kürdistan'da parti inşası için, Kürdistan'ın Kuzey parçasından başlama, Kuzey bölgesini inşa faaliyetinin merkezi yapma düşüncesindedir. Bir dizi nedenden ötürü bu görüşü ortaya atmakta, fakat bu bir dizi nedenin ne olduğunu yazısı içinde ortaya koymamaktadır. Neden Kuzey Kürdistan? sorusuna somut cevap verilmemektedir.

Eğer sorun "ulusal hareketin" en gelişmiş olduğu parçadan işe başlama olsaydı, Güney Kürdistan'ın "merkez" olarak seçilmesi gerekmez miydi?

Kürdistan'ın dört parçasında oluşturulacak, inşa edilecek seksiyonlar, birleşik bir parti içinde birleştirilecek, inşa faaliyetinin merkezini Kuzey Kürdistan parçası oluşturacaktır. A. Serdar yoldaşın parti inşa anlayışı, planı budur. Bu planın ML parti inşa anlayışı ile uzaktan yakından bir ilgisi yoktur.

Marksist Leninist parti bir araçtır!

ML parti amaç değil araçtır. ML parti işçi sınıfının partisidir. Ülke özgülüne göre, işçi sınıfının diğer sınıf ve katmanlarla, kurulu devlet iktidarını yıkmaya mücedelesine Komünist partisi önderlik edecektir. Komünist partinin önderliğinde; yeni bir iktidar kurulacak, giderek sosyalizm inşa edilecektir. Sınıfsız, sömürsüz toplum olan komünizme yürünecektir. Komünist toplum ile birlikte parti aracı gereksiz hale gelecektir. Di-

ğer bir ifade ile toplumun bilinç seviyesinin parti seviyesine ulaştığı noktada parti aracı gereksiz hale gelecektir.

"Her devrimin temel sorunu iktidar sorunudur." (Lenin) İşçi sınıfı Bolşevik Parti (ML parti, Komünist parti, adı ne olursa olsun) önderliğinde, bir ülkede ya da çok uluslu bir ülkede kurulu iktidarı yıkmaya yönelecek, yerine yeni bir iktidar kuracaktır.

"Savaşımızda belirli bir devleti kendimize temel olarak alıyoruz; o belirli devlet içindeki bütün ülkelerden işçileri birleştiriyoruz; (abç) biz hiçbir özel ulusal gelişme yolunu savunamayız, bir bütün olanaklı olan yollardan sınıf hedefimize doğru yürüyoruz." (Lenin) (Ulusal Sorun ve Sömürge sorunu, 6. defter, İnter Yayınları, Sayfa 115)

A. Serdar yoldaş ise savaşımızda belirli bir devleti temel almayı değil, parçalanmış, bölünmüş, ilhak edilmiş, dört sömürgeci devlet arasında iç sömürge konumunda olan, dört parçadan oluşan Kürdistan'ı temel almayı öneriyor. Bu yaklaşımın, bu düşüncenin temelinde Kürt milliyetçiliğinin yattığı bizim açımızdan açıktır. Savaşta, örgütlenmede, parçalanmış bir ülkede "etnik" veya ülke değil, devlet temel alınmalıdır.

Çünkü Kürt ulusunun düşmanları bir değildir. Kuzey parçasında, Kürt ulusunun düşmanı İran gericiliği değil, sömürgeci Türk devletinin mutlaka yıkılması gerekir. Kuzey parçasının özgürleşmesi için İran gerici rejiminin yıkılması gerekiyor. İran rejiminin yıkılması, eğer bu yıkılma Komünistler önderliğinde bir devrim ise, Kürdistan'ın Doğu parçasının özgürleşmesini sağlayacaktır. Kürdistan'ın tek tek parçalarının öz-

yetler baskı altına alınmıştı. Ulusal hakları Çarlık tarafından ellerinden alınmıştı. Lenin ve yoldaşları örgütlenmede, düşman bir olduğu için, aynı politik koşullar altında yaşandığı için Çarlık Rusyası'nı, bu devleti temel almışlardır. Çünkü bir Gürcü işçisini baskı altında tutan düşman ile bir Letonyalı, bir Rus işçisini baskı altında tutan düşman aynı düşmandır. Düşmanın birliği, birleşik devrimi gerektirmiştir.

Parti örgütlenmesinde, ulusal bölgelerde bölge partileri, (bölge partileri saf ulusal değildir. O bölgede bulunan tüm ulus ve milliyetlerin partisidir) bölge partilerinin birliğinden birleşik, merkezi RSDİP (Rusya Sosyal Demokrat İşçi Partisi) oluşturulmuştur.

Düşman bir, mücadele bir...

Yukarıda ortaya konulan anlayıştan yola çıkarak biz kendimizi TC devletini yıkmak isteyen bir parti olarak Türkiye ve Kuzey Kürdistan ile sınırlıyoruz. Bunun temel nedeni, aynı politik koşullar altında mücadele vermek ve aynı düşmana sahip olmaktan kaynaklanıyor.

Kuzey Kürdistan'ı sömürgeci Türk devleti ilhak etmiştir. Kürdistan'ın Kuzey parçası sömürgeci Türk devletinin iç sömürgeci durumundadır. Kürdistan'ın Kuzey parçasının özgürleşmesi için sömürgeci Türk devletinin mutlaka yıkılması gerekir. Kuzey parçasının özgürleşmesi için İran gerici rejiminin yıkılması gerekiyor. İran rejiminin yıkılması, eğer bu yıkılma Komünistler önderliğinde bir devrim ise, Kürdistan'ın Doğu parçasının özgürleşmesini sağlayacaktır. Kürdistan'ın tek tek parçalarının öz-

gürleşmesi, sömürgeci boyunduruktan kurtulması için, parçaların iç sömürge olduğu rejimlerin, kurulu devlet iktidarlarının yıkılması gerekir. Bolşeviklerin anlayışı budur. Bu anlayış Marksizm-Leninizmle uyum içerisindedir.

Kendimizi Türkiye, Kuzey Kürdistan ile sınırlarken ayrıca şunu da vurgulamakta fayda var. Kuzey Kürdistan için ayrı, bölgesel partiye, Türkiye için ayrı bölgesel partiye ihtiyaç vardır. Kuzey Kürdistan partisi, Türkiye partisinden örgütsel olarak bağımsız olacak, Kuzey Kürdistan'da yaşayan tüm ulus ve milliyetlerden (sadece Kürtleri değil!) işçileri ve emekçileri aynı çatı altında örgütleyecektir. Türkiye partisi de Türkiye'de yaşayan sadece Türkleri değil, tüm ulus ve milliyetlerden işçi ve emekçileri birleştirecektir. Bir merkezî partiden doğacak iki bölgesel partinin birliğini savunuyoruz. Bölge partilerinin yaratılması, inşa edilmesinin henüz başındayız.

Düşmanımız bir olduğu için, Türkiye ve Kuzey Kürdistan devrimi, birleşik, ortak bir devrim olacaktır. İşçi sınıfı önderliğinde birleşik, ortak demokratik devrim, sömürgeci Türk devletinin iktidarını yıkacak, yerine işçilerin, köylülerin demokratik iktidarını, devletini kuracaktır. Kürt ulusunun kendi kaderini tayin edeceği şartlar yaratılacak, tüm milliyetlere tam hak eşitliği sağlanacak, zorunlu devlet diline son verilecek, ulusal baskıya, ulusal eşitsizliklere son verilecektir.

"Eğer amaca giden yolda ezen ve sömürge ülke komünistlerinin tek merkezli Bileşik Parti şekillenmesi daha yararlı olacaksa, komünistler bundan kaçınmazlar." (Sayfa 47) tespitini de yapan

A. Serdar yoldaşın amacı; "Kürdistan ML partisini yaratmaktır". Onun için bir süre tek merkezli birleşik parti bu amaca giden yolda bir araç olarak görülmektedir. Kuzey Kürdistanlı Bolşeviklerin anlayışının ne olduğunu ortaya koyduk. Bu anlayış ezen ülke komünistlerinin tek merkezli birleşik partisi değildir. Yazı içinde de ortaya koymaya çalıştığım nedenlerden ötürü Partiya Bolşevik (Kurdistana Bakur) ile Bolşevik Partisi (Türkiye)'nin birliğinden doğacak, eşit haklara sahip, birbirinden örgütsel olarak bağımsız iki ayrı partinin birliğidir birleşik merkezî parti.

Şunu da belirtmekte fayda var: Kuzey Kürdistanlı Bolşevikler, Kürdistan'ın diğer parçalarında Bolşevik düşüncelerin yayılması, boy vermesi, doğru, devrimci, evet Bolşevik örgütlenmelerin yaratılması için, güçleri ölçüsünde propaganda ve ajitasyon yapacaklardır. Bunu bugünden de yapıyoruz yazılı propaganda düzeyinde. Fakat biz Kürdistan'ın dört parçasını temel alacağız, Kürdistan'ı özgürleştireceğiz, Kürdistan'ı kurtaracağız, tüm parçalarda örgütlenmeyi temel alacağız söylemi ve örgütlenmenin çıkış noktasını bunu almanın yanlış olduğunu söylüyoruz. Çünkü biz milliyetçi değil, komünistleriz.

Esas neden örgütlenmede bölünmüş, parçalanmış ülkeyi değil, verili devletlerin temel alınması gerçeğiyle ilintilidir. Bu gerçek ne yazık ki, ne Kürt örgütleri tarafından ne de A. Serdar yoldaş tarafından kavranmamaktadır.

"Kürdistan devriminin başarıya ulaşması dayatılıyor ve açıkcası Kürdistan devriminin kaderi Türkiye devrimine bağlanıyor." (Sayfa 43) tespitini yapıyor

A. Serdar yoldaş.

Kürdistan'ın Kuzey parçasının özgürleşmesi için sömürgeci Türk devletinin yıkılması ön şarttır. Neden? Çünkü Kuzey parçasını ilhak eden sömürgeci Türk devletidir. Kuzey parçasında düşman faşist Türk devletidir. Bu nedenle Kuzey parçasındaki devrimin esas yönelimi sömürgeci Türk devleti olmak zorundadır. Türkiye'de demokratik devrim faşist Türk devletine yönelecektir. Bu iktidarı yıkmayı hedefleyecektir. Kuzey Kürdistan ve Türkiye devrimlerinin düşmanı bir olduğu için, iki devrim içiçe geçmiştir, birleşmiştir. Bu nedenle Kuzey Kürdistan'da, Türkiye'de devrim ortak olmak zorundadır. Bu tespiti yapmak bir devrimi diğer devrime tabi kılmak, bir devrimin kaderini diğer devrimin kaderine bağlamak demek değildir.

Türkiye devrimi ne kadar Kuzey Kürdistan devrimine bağlı ise, Kuzey Kürdistan devrimi de o kadar Türkiye devrimine bağlıdır.

Benzetmeleri doğru yapalım!

A. Serdar yoldaş; "sömürge ülkenin devrimci dinamiklerinin kendi bağımsız öz güçleri ile hareket edişlerine tahammülsüzlük noktasına varırılmış" bulunduğunu tespit ederek, kimi hedeflediğini belirtmeden, Komünist Enternasyonal'den bir alıntı yapıyor. Yoldaşın 3. Enternasyonal'de Devrim Aşamaları, adlı kitaptan aktardığı alıntı aynen şöyledir:

"Görüşüme göre sömürge alanında en iyi çalışmayı yapan örneğin Fransız partisinin, bir konuda bir eksiklik gösterdiğine, Tunus ve Cezayir'deki partilerin biçimsel olarak bağımsız partiler

değil, aksine Fransız partisinin seksiyonları olduklarına yoldaşların dikkatini çekmek zorundayım. Bu doğru bir şey değildi. Tam da Lenin'in yerli işçilerin, devrimci işçilerin de güvensizliğinin nasıl giderilmesi konusundaki yönergeleri, sömürge ülkelerin partilerine tam bağımsızlık tanıma konusunda bizi uyarıyordu. Emperyalist ülkelerden yoldaşlar, tavsiyelerle ve birlikte çalışmayla sömürge ülkelerdeki yoldaşlara partilerin inşasında ve emperyalizme ve mülk sahibi sınıflara karşı mücadelede yardım etmekle yükümlüdürler, ama onların partilerini tam bağımsız bırakmalıydılar. Fransız partisi, Cezayir, Tunus ve Fas'taki iyi çalışmasına devam ederken aynı zamanda bu düzeltmeyi gerçekleştirmelidir." (Sayfa 44, 45)

A. Serdar yoldaşın yaptığı alıntı bu. Alıntıda Fransa Komünist Partisi'nin sömürge sorununda bir eksikliğine, bir yanlışına dikkat çekilmektedir. O yanlış da şudur: FKP Fransa'nın sömürgeleri olan Tunus, Fas, Cezayir'deki partilerin tam bağımsız parti olduklarını dikkate almamış, kendisinin seksiyonlarıymış gibi yaklaşmıştır.

A. Serdar yoldaş bu alıntıyı; "Kürdistan devriminin kaderinin Türkiye devrimine bağlan"dığına, ezen ülke devrimcilerinin "ipotekçi" "mantıkta ısrar ederek, enternasyonalizmi ayaklar altına" aldığına, "sömürge ülkenin devrimci dinamiklerinin kendi bağımsız öz güçleri ile hareket edişlerine tahammülsüzlük noktasına varırılmış bulunul"duğu tespitlerini doğrulamak için yapmaktadır. A. Serdar yazısında genel tespitler yapıyor. "Verilememektedir", "görülemezdir" gibi. Bu genel tespitlerin kimi

hedeflediği yazı içinde belli değildir.

Bir zamanlar Fransa'nın sömürgeleri olan, Fas, Tunus, Cezayir klasik ya da deniz aşırı sömürgelerdi. Bu sömürgeler ile Fransa'nın toprak birliği yoktu. Oysa Kürdistan öyle mi? Dört sömürgeci devlet arasında, emperyalistlerin çizdiği sınırlar sonucu, paylaşılmalı, bölünmüş, parçalanmış, ilhak edilmiş Kürdistan klasik bir sömürge değil, dört sömürgeci devletin iç sömürgesidir. Her parçanın, ilhak edildiği ülke toprakları ile toprak birliği vardır. Her iç sömürgeci düşman da farklıdır. İç sömürge olan Kürdistan'ın durumu klasik sömürgelere uymamaktadır. Öyle olmuş olsaydı A. Serdar yoldaş ile daha rahat anlaşabilirdik. Yoldaşın kendisi Kürdistan'a uymayan, klasik bir sömürge örneği vermekte, böylece hem alıntıyı yanlış yorumlamakta, hem de klasik sömürge ile iç sömürge arasındaki farklılığı kavramadığını ele vermektedir.

İç sömürge olmasına rağmen, Kuzey Kürdistan partisi örgütsel olarak bağımsız olmalıdır. Bu parti Türkiye partisinin ne uydusu ne de yavrusudur. Sözkonusu olan eşit haklara sahip, aynı siyasi temellere sahip olmalarına rağmen, birbirinden örgütsel olarak bağımsız ve birleşik parti çatısı altında birleşen iki ayrı partidir. Bolşeviklerin sorunu kavrayışı böyledir.

"Leninist Parti modelinin ülkemizde hiç bir örgüt/güç tarafından savunulmadığını, özellikle teorik bazda Leninist Parti anlayışının kesinlikle kavranmadığını önemle vurgulamak gerekir." (Sayfa 44) diyor A. Serdar yoldaş.

A. Serdar yoldaş burada da genel bir

tespit yapmakta, Leninist parti modelinin hiç bir örgüt tarafından savunulmadığı, kavranmadığı iddiasını ileri sürmektedir. Yoldaş meseleyi genelleştirdiği için Bolşevikler de bu tespitin içine girmektedir. Ben öyle anlıyorum.

Bu iddiayı reddediyorum. Bu olsa olsa iftiradır. Yazı içinde de ortaya koymaya çalıştığım gibi parti inşası konusunda Bolşeviklerin tavrı nettir, bellidir. A. Serdar yanlış buluyorsa doğrudan bu parti inşa anlayışını eleştirmelidir. Kastettiği Kürdistan'ın dört parçasını temel alarak parti inşa etmek ise, böyle bir parti inşa anlayışını reddettiğimiz açıktır.

"Kürdistan'da Birleşik Marksist-Leninist Parti'nin inşa edilmesi görevinin-faliyetinin bir ütopyadan ibaret olduğunu sananların sayısının bir hayli fazla olduğunu biliyoruz." (Sayfa 48) tespitini yapıyor A. Serdar yoldaş.

Komünistler objektif gerçeklikten, olgulardan yola çıkar. Nedir onlar?

— Örgütlenmede devletler temel alınmak zorundadır.

— Düşmanın birliği, aynı politik koşullar altında yaşamak ortak mücadeleyi gerektirir.

— İç sömürgeci, sömürgeci devletle toprak birliği vardır.

— Kürdistan'ın dört ayrı parçasında, birbirinden bağımsız ayrı devrim süreçleri yaşanacaktır.

Sıralanan bu gerçeklikleri dikkate almayan, "Kürdistan'da Birleşik ML Parti inşa" anlayışı, A. Serdar yoldaşın deyişiyle "Ütopya"dır. Komünistlerin de ütopya ile işleri yoktur.

19 Şubat 2005 x B. Fırat

İBRAHİM KAYPAKKAYA

Li Tirkîyê pirsgirêka netewî...

12. Em bandûra netewekariya netewa serdest li ser karker û gundiyan Tirk înkâr nekin:

Revîsyonîstên Şefaqê dibêjin, **hemû karker û gundiyan Tirkîyê alîkariya** "tekoşîna gelê(!) Kurd tekoşîna dijî zordariya netewî û polîtîka helandinê" "tekoşîna mafên demokratîk, wekhevîya netewan û ji bo tayîna qedera xwe" dîkin. (bmx)

Li vêderê rastiya nêrbar ji bo hevokên xemlandî hatiye fedakirin. Pêşiyê em carekê wê şaşiyê serrast bikin: "Hemû karker û gundiyan Tirkîyê" li alîkî, **proleterya bîrbira çînî ya Tirkîyê jî** tekoşîna ji bo tayîna qedera xwe (ne ji bo tekoşîna mafê tayînê) di bin her şertî de alîkariyê nake; veqetînê encax di her rewşa nêrbar, gorî berjewendiya tekoşîna ku proleterya ji bo sosyalîzmê dimeşîne de alîkariyê dike, nebe, ji daxwaza gelê Kurd ya cihêbûnê re hurmet dike û bi veqetina wan razî dibe, lê belê bi aktîfî alîkariya veqetînê nake. Emê di pêşiyê de careke din vegerin ser vê xalê.

Li aliyê din em nikarên îddia bikin ku "karker û

gundiyan Tirkîyê hemû îro daxwazên netewa Kurd yê herî biheq û pêşî" alîkariyê dîkin. Ev bi tenê tiştekî ku meriv dixwaze ye, lê belê, em çibikin ku, ne rasti ye. Bîra karker û gundiyan Tirk ji aliyê çîna serdest ya Tirk de bi îdeolojiya netewekariyê ve bi qeyseke fereh hatiye reşkirin. Netewekariya netewe serdest, ne yê gundiya tenê, çavê seretayên herî pêş yê proleterya jî kêr zêde tarî kiriye. Ango bi taybetî, li pêşiya komunîstên Tirk, erka hilweşandina hetewekariya Tirk, karker û gundiyan ji her cûre bermayiyên netewekariya bûrjûva temîzkirin heye. Her tespîta ku rê ji îhmal ya jî berneketina vê erkê re veke, ji aliyê quncikê tekoşîna çînî de saade bi zerar e. Ew gotinên ku hevrê Lenin ji bo Rûsyayê gotine, ji bo me jî bi eynî awayî derbas dibin:

"Nuha jî û di her halî de ji bo zemanekî dirêj, demokrasiya proleter (ne di mana tavîzdana wê de, di mana bi wê ve tekoşin dan) mecbûre netewekariya şoven ya gundiyan Rûs bihesibîne" (Ulusların Kaderlerini Tayin Hakkı, s. 127)

Revîsyonîstên Şefaqê vê rastiyan dikine hesêb, erka tevgera Komunîst

bi netewekariya Tirk ve tekoşîndanê di-
dine bîrkirin.

**13. Mafê çarenûsiya gel
Mafê çarenûsiya netewe:**

Revîsyonîstên Şefaqê prensîbên bin-
geh yê Marksîzm-Leninîzmê di derba-
rê pîrsgirêka netewî de tehrîf kirine û ki-
rine halê ji nav nederketinê. Yek ji pi-
rsgirêkên herî bingeş "Mafê çarenûsiya
netewê" bi awayê "Mafê çarenûsiya
gel" tahrîf kirine. "Mafê çarenûsiya gel"
û "Mafê çarenûsiya netewan" tiştên bi
temamî cûde ne.

Ya yekemîn, wergerandina çînên
paşverû li ser hukum ji aliyê gel, hukum
bi dest xwe xistin, bûyina serdestê, an-
go bi kurtayî tê mana mafê şoreşkirinê,
ya duemîn, tê mana mafê netewê yê
damezirandina dewleteke cûda. Revîs-
yonîstên Şefaqê îlan dikin ku, ew mafê
gelê Kurd yê şoreşkirinê nasdikin(!) û
bi vî awayî ji pîrsgirêka netewî jî tê hal-
kirinê.

Ya ku îbretê dide ev e, ku formulasyo-
na "mafê çarenûsiya gel" ji aliyê Buharin
dijî hevrê Lenin hatiye parastin û ji aliyê
hevrê Lenin jî hatiye rexnekirinê. Em
bersîva hevrê Lenin ji Buharin re bidin:

"... Di derheqa pîrsgirêka netewî de jî
ez eynî tiştan bibêjim. Li vê dere jî hev-
rê Buharin, tiştê ku ew dixwaze bibe, bi
yê bûyî ve tevî hev kiri ye. Dibêje, divê
em mafê çarenûsiya netewan nasbikin.
Netewek bi tevî proleterya ve bûrjûvazî
ye. Em proleter ji bo çî mafê çarenûsiya
bûrjûva ku em kêm dibînin, nasbikin?
Ev her du tiştan bi tu awayî li hev na-
yên! Bi destûra we, ya ku îro bi fîilî he-
ye ve li hev tê. **Ku hûn vê tune bikin,**

encam bi tenê dibe xeyal. (bmx.)

...
"... Hevrê Buharin dibêje 'ez dixwa-
zim bi tenê mafê çarenûsiya çînên ked-
karan nas bikim'. Ev tê vê manê ku, tu
dixwazî tiştêkî ku bê li Rûsyayê tu li we-
latekî din nehatiye biserketin nas bikî.
Ev tiştêkî bi kenoke." (RKP-B 8. Kong-
resine Sunulan Parti Programı Üzerine
Rapor'dan; Doğuda Ulusal Kurtuluş
Hareketleri, sayfa 277-278)

Revîsyonîstên Şefaqê yê ku îro Tirkî-
yê "mafê çarenûsiya gelê Kurd" "bi tun-
dî" diparêzin, nabin tenê "kenok", di
heman deme dê dibin herî hosteyê te-
orîsyen yê netewekariye netewa ser-
dest jî. Îro li Tirkîyê mafê damezirandina
dewletê, îmtiyazeke netewa Tirk ya ser-
dest e. Mafê damezirandina dewleteke
cûda yê netewa Kurd bi zorê ji destan
hatiye girtin.

Komunist tu îmtiyazên netewî napa-
rêzin. Di nava netewan de wekheviya
mûtlak diparêzin; helbet dizanin ku di
mercên kapîtalîzmê de di nava nete-
wan de wekheviya mûtlak nikare bibe;
lê belê cardin jî, di teoriyê de bimîne jî,
ji bo yekitiya karker û kedkaran ji cûre
mîlîyetan pêk bînin, li dijî her cûr îm-
tiyaza netewî û newekheviyê der-
dikevin; heta ku dibe aliyê demokratîz-
ma herî bibîrûbawer, herî fireh, herî
pêşveçûyî derdikeve. Revîsyonîstên
Şefaqê çî dikin? Bi baxşîna mafê şoreş-
kirinê ji bo gelê Kurd(!) mafê netewa
Kurd yê damezirandina dewletê ji holê
radikin. Bi riya parastina îmtiyaza mafê
damezirandina dewletê yê netewe Tirk
ya serdest bi namerdî û dizî digrin. Li
cem tiştê kenok, yê "bi tirs" ev e!

Dûmahik Hêye ✕

**DAXUYUNÎYA MERKEZ KOMÎTEYA
PARTÎYA BOLŞEWÎK (KURDÎSTANÊ VAKURÎ - TIRKÎYA)**

24'E NÎSANA 1915 - 24'E NÎSANA 2005

**SERVÎRNAYENA XUYA 90'ÎNA JENOSÎDÊ
VERVA NETEWÎYÊ ARMENÎYAN'DE
BERPÎRSÎYARANÊ JENOSÎDÎ KENÎMÊ NALETME!**

Her serre nejdîbîyena asma Nîsa-
ne'de, Kurdîstanê Vakurî - Tirkî-
ya'de fekê dewleta Tirk'ra terane-
yê "qesede jenosîdê Armenîyan" erjînê
meydan, verva Armenîyu dismenen ye-
na korik kerdene. Gorê terenanê dewle-
ta Tirkî, tarîxde verva Armenîyu qet ju
jenosîde çino, hatan "Armenîyu çixese
Tirkî sarebirnê" û taye jurê bînî ye.

Demanê peyende ca bi ca, cayê es-
kerera jenosîdî yinkar kerdene, vateya-
nê "na perse cigêrayoxê tarîxî çareser
bikerê", "ma arşivanê xo rakerdenere
rajîme, hattan xora rakerdîyê" û taye
vateyê bînî amey xebitnayene. Labelê,
taybetîyede qetewa nêvîrîya, yinkarê je-
nosîdê verva Armenîyan hona verde-
wam keno.

JENOSÎD RAŞTÎYE TARÎXÎYO!

Banduroxî çixasekê û kamjî yonte-
mura yînkar kenê, bikerê raştîyê tarî-
xî mabenra nekarînê we! 24'ê Nîsa-
ne, seserra 20'înede singeyê tarîxê
jenosîdê verêno, simgeyê tarîxê jeno-
sîdî bi plan û sîtem hurendardeno.
24'ê Nîsana 1915'înede, mabenê
cengê emperyalîst barekerdîşê l'înde
sinifanê banduroxê Osamanîye / Tir-
kî birê 'tehcîrê' Armenîyanê Osmanî-
ye Guret û na bire ard hurend. 'teh-
cîr' yanî goç rusnene, şertanê a ro-
zede, nufûsa Armenîyan mabenra
wedardenera zoynîya ju mana nîya-
mene; henîkî amê hurênd. Birê tehcî-
rî raştîyede, netewîyê Armenîyan bi

jenosidê plan û sistemin çine kerdena zoyniya tewa nebî.

Serranê payanê seserra 18'înera pîya hareketê netewiyê Armenîyan vejîyay û bî xurt. Verva na hareketan cevabê banduroxanê Osmanliye her tim bida-wesnayiş û qirkerdiş bî. Erzîrom, Klîqya, Wan, Sason, Amed, Riha, Xarpêt û cayanê bînude sarê Armenî bêweçena-yişê cenîk, doman, kokimura hezaran-ra, des hezaranra ame qirkerdene.

Wiyo ke serra 1915'îde bî, nînura dot, jenosîdo de bi plan û sistem hurendardox bî. Jenosîd, 24'ê Nîsana 1915'înde Istanbul'de roştîranê Armenîyu'ra 600 mordem zere eştênera destpêkerd û mabenê serranê 1915 - 1916 'înde hattan ke, Anadolu'de nufûsa Armenîyu amê qedênene verdewam kerd. Mabenê "Cengê Xeleşîya Tirk"de hukumatê Anqara kî, na siyasete verdewam kerde. Peynîyede, netewîyo Armenîyo ke bi raşt kerdene belganê arşivê Osmanliye kî, Anadolu'de wayirê nufûsa de girse bî û Armenîstano Rojawan'de xeyle Şarîstannude silxetîyede bî ame çine biyayene! Komara Tirkiya ke newe amê saz kerdene, herdanê na kovare de nufûsa Armenîyan bi hezananra, Istanbul'de ronîşttoxura amêne îfade kerdene. Peynîya jenosîdîda Armenî, Armenîstano Rojawan'de netewî biyayenra wefî, pey de ju netewîyo -senikî mend. Armenîye ke, jenosidra xo xelesnora, neyî kî, binê siyasete dewleta Tirkiya faşiste, qirkerdoxe, bidewasnoxe û şovenîste de bindeste mendî. Nîne, bi kîmîxa xuya netewî eskera nekerdene ciwîyayen besekerde. Hedefê jenosîdê 1915'î teyna ju Armenî

nebî, Sarê bîne ke bi 'gayri müslüm' yenê name kerdenê, Asurî (Süryanî, Nasturî, Keldanî, Yakubî) û sarê Rumî kî, qirkerdişra vernay ra.

RAŞTÎYÊ JENOSÎDÎ YÏNKAR KERDENE KÎ GUNE WO!!!

Dewlete Osmanliye / Tirkî, verva Armenyu'de miletanê bînura zahmetkeşanê Tirkîya, verênde kî, zahmetkeşê Tirk û Kurdî gunê xuyê tarîxîre hemkar kerdene besêkerde. Zahmetkeşanê Tirk û Kurdî, netewiyê Armenî'ra sinifdarane xora pîya, verva herîşanê nijadperestê Tirkî vinitenê ju hetre caverdîmê, Jenosîd de rolo aqîvo ke banduroxu do ci, ard hurendî.

Dewleta Tirkiya, kolonyalist û faşiste verdewama û mîrasoxa dewleta Osmanliya. Ewro gunê Jenosîdê raştî yînkare kerdene de, karker û zahmetkeşanu xore hemkar kerdene besêkena. Çitürke oranê jenosîdê 1915'î verkutene besênekerdayane de berpirsîyarîya reberanê ma esta, oranê têsîrê propagandaya sinifanê banduroxanê ewreyenu sikitene besenekerdayane de kî, berpirsîyarîya ma Komûnîstanê Kurdîstanê Vakurî - Tirkîya esta. Bizanitenya na berpirsîyarîye de, ma seveta Armenîyanê dîaspora de ciwîyayenure, heqa Armenîstanê Rojawan're racêrayene, ca guretene û cerabîyayene pawitiş kenime. Teq raya rijnayene dêso ke bi jenosîdê 1915'î mabenê zahmetkeşanê Armenîyu û seranê bînanra karker û zahmetkeşu'de amo tikbiyene na wa. Raya birayenya Saran avakerdene, na waştîşanê heqînu pawitene ra vereynara.

HEMKARÊ GUNEYÎ BÎYAYEN'RE NEY!!! ARMENU'RE DOSTÎYA EMPERYALÎSTANA SEXTEYE'RE KÎ, BÎNE MASKÊ VERVA EMPERYALÎZME VİNİTENE DE, ÇENGÊ DEWLETA TÏRK DE CA GURETENE'RE KÎ NEY!!!

Karker û zahmetkeşî, Musada mekere ke, banduroxî sima bixapnê, hemkarê jur û siyasete xo bikerê. Hemkarê siyasete banduroxu biyayen de çiqarê sima çînê. Kars biyayenya banduroxu û dewletu ke mebo, mabenê her miletra zahmetkeşu de perodayîsî kî nebenê. Mabenê netewîyan de toxumanê nîfaqî ramitoxê, bi axuyê nijadperestîye juyînre dismen kerdoxê netewîyan sermaya û dewleta sermaya wa.

Je wîjerî ewro kî, emperyalistî 'perseyê Armenî' seveta çiqananê xo xebitnayenê. Wîjer dewlete emperyaliste je Rusya û İngiltera, hete çiqaranê xora hareketê netewiyê verva Osmanliye, hareketê netewiyê Armenîyan'ra feyde xo vetene, xebitnayenere gurîyay. Verva nînu, cengê emperyalisto l'înde yewdestê Osmanliye, emperyalizme Almanya plankerdoxe jenosîd bî. Faşîzmê Hitlerî, "persa Yahudîyu, binra hale kerdene" jenosîdê 1915'î xore nimûne guret.

Ewro kî, dewletê emperyalistî persa Armenîyu oncîya îlişkîyanê mabenê xo û KT'de seveta çiqaranê xo xebitnayenê. Mabenê sinifanê banduroxanê nînera eye ke, Tirkîya mabenê Jubîyayîsê Avrupa guretene newazenê, textîdê jenosîd naskerdayene'ra dewleta Tirkî kose sanitene're gurîne. Rîyê nîne de

maskeyê dostîya Armenîyu esto, dostîya emperyalîstan sexte ya.

Verva na siyasete emperyalîstana dirîyande, taye kesime ke, namê 'çep' ra qesêkenê vanê ke, 'emperyalistî bi persa jenosîdî xebitnayene'ra wazenê ke welatê ma juyînra cera kerê', 'jenosîd welatê me serro kayê emperyalîstano'. Taye çepgîrê milîperwerê ma kî, dewleta xo re wayîr vejînê, yîkaroxenî de banduroxanê Tirkî'de benê ju, hemi kî binê maskeyê 'antî - emperyalîsten de'.

Olezanê û tewerte kutenê banduroxu û verva - newdarîye'de dimê ju hetra şiyena karker û zahmetkeşan namê çikra bena bibo xeleta. Mesulîya karker û zahmetkeşan, verva banduroxu'de organîze bîyene û siyasete xuya azade avakerdena.

Dewleta Tirkîya ewro kî, hepîsханê netewîyana. Perse netewîde siyasete dewleta Tirkî faşîsta û sar û miletanê Tirkîyexu nas nekerdene, bine bida-wesneyena netewî guretene, hezeyanê şovenîst û nijadperestu organîze kerdene bena berze. Yînkare kerdene jenosîdê verva Armenîyu kî, ju parçeyê na siyaseto.

Verva siyasete şovenîste, yînkarkerdoxe, qirkerdoxa banduroxanê Tirkî'de, bindest û zahmetkeşanu kî, siyasete xo esta: **INTERNASYONALZMÊ PROLETERYA!!!**

Verva şovenizme û nijadperestîye de, desmala internasyonalizmê proleterî berz kerîmê!!!

Seveta birayenya saran û aşîya raştîye tekoşîna newdarîye berz kerîmê!!!